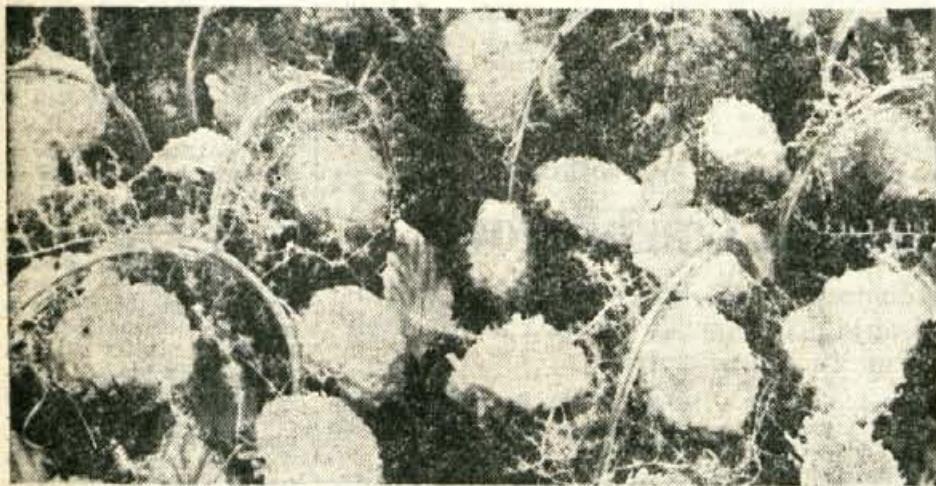

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja: Casopisno podjetje »Gorenjski tiski« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNICK

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Te dni, posebno pa v torek prihodnjem teden, 1. novembra, na dan mrtvih, se spominjam vseh, ki jih ni več. Vsako leto v teh dneh gremo na pokopališča, obiščemo grobove, mrtvim prinesemo rože, svečke prizgemo na grobovih.

Seja skupščine občine Kranj

O delu Uprave za notranje zadeve

Na seji skupščine občine Kranj so v četrtek (27. oktobra) razpravljali najprej o poročilu o delu uprave za notranje zadeve Kranj za preteklo leto. Načelnik uprave Marjan Markovič je za primerjav povedal tudi število kaznivih dejanj v prvih devetih mesecih letos. Zanimalo je, da jih je bilo v kranjski občini manj kot lani, v radovljški občini npr. pa več. Med storilci kaznivih dejanj je zelo veliko mladodelnikov. Nekateri odborniki so na seji spraševali, kako je bilo v občini s prisluškovanjem. Markovič je povedal, da je govoril o tem veliko in da je veliko izmišljenih in tendencioznih. Prisluškovanje je bilo omejeno izključno na ljudi, ki so predmet pozornosti raznih tujih obveščevalnih služb. Pri odkrivanju sovražnikov naše države bo morala služba varnosti tudi vnaprej uporabljati najrazličnejše tehnične pripomočke. Zlorab na področju kranjske občine ni bilo.

Na seji so potom govorili še o poročilu Zavoda za klimatsko zdravljenje otrok

— at

Teze o delu skupščine

Pretekli ponedeljek je bila v Tržiču seja posebne komisije, ki jo je imenovala volitna komisija pri Občinskem odboru SZDL in bo za javno razpravo o volitvah pripravila teze o vlogi in metodah dela ter o nekaterih nerazčlenenih vprašanjih dela skupščine. Pripravljene teze naj bi po predhodni obravnavi skupščine dopolnili s svojimi predlogi še občani.

— ss

Vse cenjene naročnike in bralce Glasa obveščamo, da bo zaradi praznika izšla naslednja številka lista v soboto, 5. novembra.

Uredništvo

mezni grobovi. Za ta dan so pripravili posebne programe, da bi se najslovesneje poklonili spominu padlih.

Osrednja svečanost bo v torek, 1. novembra ob 9. uri pred Domom ZB v Škofji Loki. Po slavnostnem govoru bo izvedla gimnazija iz Škofje Loke krajski program. Razen njih pa bo sodelovala tudi godba na pihala in envod JLA. Ob tej priliki bodo odkrili tudi spominsko ploščo Puhar Ivtu-Cigotu.

— pe

Radovljica

Tako kot vsako leto bodo tudi letos v radovljški občini prav na vseh spominskih krajin počastili padle za svobodo.

10. ura v Stražišču pred šolo Lucijan Seljak in v Mavčičah pred zadružnim domom, kjer bodo odkrili tudi spomenik padlim borcem. 31. oktobra ob 17. ura bo poleg osrednje komemoracije na Trgu revolucije tudi proslava na Primskovem pred zadružnim domom, ob 18. uri pa pred spomenikom na Jezerskem. 1. novembra ob 9. uri v Cerklišču na pokopališču, ob 10. uri na kranjskem pokopališču pred grobnico, ob 11. uri na grobišču v Senčurju in ob 17. uri na pokopališču v Besnici.

Na proslavah bodo razen družbenopolitičnih in kulturnih organizacij na terenu sodelovali tudi dijaki šol.

A. Z.

Ob dnevu mrtvih

Tržič

Za dan mrtvih bodo, tako kot vselej v vseh ostalih krajinah na Gorenjskem, tudi Tržičani počastili spomin padlih borcev. Pričetek komemoracije bo 9. ura dopoldne na grobišču padlih borcev v Tržiču. Za razliko od prejšnjih let bo zbirališče pri grobovih. Po uvodnem govoru bodo pionirji osnovnih šol Heroja Grajzerja in Heroja Bračiča izvedli krajski program, sodelovala pa bo tudi godba na pihala. Krajevne organizacije ZB bodo skupno z drugimi organizacijami položile vence pri spominskih obeležjih v Križah, Podljubelju, Lomu in drugod. Posebna delegacija občinskega odbora ZB v Tržiču pa bo odšla pod Storžič in položila venec na grob prvih padlih partizanov v občini.

— ss

Šk. Loka

Loška občina je znana po občini bo na Trgu revolucije letos že 31. oktobra ob 17. uri. V programu bo sodelovala kranjska godba na pihala, pevski zbor in recitatorji. Pred spomenik pa bodo položili vence. Prav tako bodo proslave tudi v drugih krajinah. 30. oktobra ob 9. uri v Gorjeh pred spomenikom, ob

Krajevne organizacije se že pripravljajo na to. Osrednja komemoracija bo tudi tokrat v Begunjah oziroma v Dragi pred grobnico v Radovljici. V Dragi se bodo slovesnosti začele ob 9.30 na dan 1. novembra, v Begunjah ob 10.30 isti dan na pokopališču v graščinskem vrtu, v Radovljici pa ob pol dvanajstih.

Avtobusne zveze z Begunjam in Drago bodo to dan okrepljene. Vsako uro bodo vozili posebni avtobusi iz Podnartca, Radovljice in Lesc. Prav tako bodo avtobusi vozili od vseh vlakov. Na slovesnostih bodo s priložnostnimi programi sodelovale lokalne šole in godba na pihala.

Kranj

Tudi letos bodo v Kranjski občini ob dnevu mrtvih na grobovih padlih za svobodo počastili njihov spomin. Zato pripravljajo žalne svečanosti v vseh večjih krajinah.

Osrednja komemoracija v občini bo na Trgu revolucije letos že 31. oktobra ob 17. uri. V programu bo sodelovala kranjska godba na pihala, pevski zbor in recitatorji. Pred spomenik pa bodo položili vence. Prav tako bodo proslave tudi v drugih krajinah. 30. oktobra ob 9. uri v Gorjeh pred spomenikom, ob

Jesenice

V jeseniški občini bo osrednja komemoracija ob dnevu mrtvih na skupnem grobišču žrtv druge svetovne vojne na jeseniškem pokopališču, kamor bodo 1. novembra dopoldne ob desetih položili vence. Razen na Jesenicah pa se tudi po vseh drugih krajinah v občini že več dni pripravljajo na počastitev dneva mrtvih. Predstavniki krajevnih odborov ZB bodo na vsa spominska obvezja položili vence in se počlonili padlim za svobodo.

Jesenški občinski odbor ZB je za letošnjo komemoracijo ob dnevu mrtvih pripravil poseben razpored postavljanja vencev. V prejšnjih letih se je namreč dogajalo, da so vse družbene in politične organizacije položile vence na en kraj, k enemu spomeniku, drugje pa je bilo prazno. Drugih spomenikov se pogosto ni nihče spomnil. Za letos pa so se dogovorili, da bodo na skupno grobišče na jeseniškem pokopališču položili vence občinski odbor ZB NOV, občinski sindikalni svet in občinski komite ZM, pred spomenikom nasproti železniški postaji občinska skupščina, h grobniči herojev v Radovljici občinski odbor SZDL, na grobišče pri graščini v Begunjah občinski komite ZK in na grobišče v Dragi jeseniška železarna.

— 4

Priprave na volitve

Priprave na volitve v občino, republiško in zvezno skupščino, ki bodo spomladni prihodnje leto, so na Jesenicih vzporedno s pripravami na reorganizacijo Socialistične zveze. Na razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL, ki bo v petek prihodnjem teden (4. novembra), bodo razen o pripravah za reorganizacijo govorili tudi o pripravah na volitve. Izvršni odbor občinskega odbora SZDL je o volitvah že razpravljal in sprejel nekaj stališč, posebno o volitvah republiških in zveznih poslancev. Kandidat za republiško ali zveznega poslanca — če ni z območja jeseniške občine — mora biti npr. v občini vsaj družbeno poznan in afirmiran, ne pa, da ga večina volilcev sploh ne pozna (in ga tudi pozneje ne spozna, kot se je dogajalo dolej). Prav tako so sprejeli sklep, da morajo biti morebitni predlogi za kandidate, ki niso z območja jeseniške občine, poslani Jeseničanom pravčasno, ne šele zadnje dni, da so volilci samo postavljeni pred dejstvo reči »das ali sne«, ampak prej, da volilci na zborih volilcev

o teh kandidatih lahko še razpravljajo.

Sredi novembra bo na Jesenicih skupen pogovor odbornikov občinske skupščine, ki so člani ZK. Namen tega pogovora je, analizirati dosedanje delo odbornikov in občinske skupščine, poiskati dosedanje slabosti v delu in uspešnejše metode dela v pri-

hodnje. Ta pogovor naj bi bil osnova za sprejemanje kriterijev za člane skupščine, ki jih bodo volili spomladni. Te kriterije bo treba upoštevati tako pri evidentiranju kandidatov kot pri poznejši selekciji na zborih volivcev, ko se bodo odločevali za kandidate.

-t

V loški občini je že izredno pesta predvolilna dejavnost

Javno zbiranje kandidatov

Tri faze predvolilne dejavnosti — Do konca decembra zaključeno množično evidentiranje predlogov — Skupna akcija vseh družbenopolitičnih organizacij

Značilno za začetek široke predvolilne dejavnosti v loški občini je, da je občinski odbor SZDL na razširjeni seji postavil zelo široko volilno komisijo petindvajsetih članov. Čeprav res s tem nastaja določen problem glede sestajanja, pa je ta velika skupina, v kateri so zajeti predstavniki vseh organizacij iz občin dolin in mest, verjetno slika hotenja, da se preide iz dosedanja ustaljene prakse, ko je to komisijo sestavljala skupinsko poklicnih političnih delavcev in se zajame čimširka skupnost in odloči res demokratična izbiha.

Predvolilna aktivnost v občini bi imela tri faze. V prvi fazi, ki naj bi bila končana do konca decembra, bo množično evidentiranje predlogov

za možne kandidate. V drugi fazi bo potrditev kandidatnih list na kandidacijskih zborih volivcev, oziroma zborih delovnih skupnosti, ki bodo verjetno v februarju. V marcu pa bodo, v tretji fazi, neposredne volitve v občinski zbor in zbor delovnih skupnosti ter republiški in zvezni zbor.

Vsekakor je najpomembnejša prva faza aktivnosti. Prav ta »velika« volilna komisija bo sposobna vključiti najširši krog občanov oziroma proizvajalcev. S tem postaja dejstvo, da vnašamo v socialistično demokracijo princip javnosti v oblikovanju predlogov za bodoče kandidate o katerih bodo razpravljali in odločali volilci na svojih zborih v februarju.

Predsednik politične volilne komisije ing. Jože Krapš nam je povedal, da bodo krajevne organizacije SZDL sklicale sestanke svojih odborov, na katere bodo vabili vse predstavnike družbenopolitičnih organizacij v svojih krajih. Prav takšna posvetovanja bo-

činske konference opravljajo svojo funkcijo častno, izven delovnega razmerja torej, sekretar konference pa bo v delovnem razmerju. Po izvedbi vseh krajevnih konferenc in po potrditvi mandata vsem članom bodoče občinske konference mora predsednik dosedanjega občinskega odbora SZDL sklicati prvo zasedanje konference, in sicer načasneje do 31. januarja 1967.

Mladinska konferenca na Orehku

V nedeljo je bila na Orehku letna konferenca tamkajšnje mladinske organizacije. Prisotvovali so ji tudi člani Zveze borcev in krajevne skupnosti. Iz poročil lahko sklepamo, da delo mladincev na Orehku lepo napreduje. Ceprav so zatočili iz nič, so z dobro voljo že veliko naredili. Zgradili so nogometno in odbojkarsko

igrisko, uredili klubske sobe in mladinsko knjižnico, prihodnje leto pa namenljajo zgraditi še sanitarije in garderobe.

Menili so se tudi o tem, da bi začeli sodelovati z mladino tovarn Sava in Planika. Ti bi jim lahko v marsičem pomagali.

-k

SZDL v Radovljici pred volitvami

Dosledno uveljaviti načela

Ko smo se na občinskem odboru SZDL v Radovljici pogovarjali o pripravah na spomladanske volitve, smo zvedeli, da je volilna komisija na zadnji seji že sprejela

sklep, da bo dosledno upoštevala vsa načela kadrovske politike. Sklenili so, da noben poslanec ali odbornik, ki mu bo spomladni potekel mandat ne bo mogel kandidirati v drug zbor.

Vse predloge kandidatov za odbornike in poslanice ter za najpomembnejše družbenopolitične funkcije bodo dali v javno razpravo. Kar zadeva republiške poslance, menijo, da bi to moralni praviloma biti ljudje s področja občine ne pa tako kot doslej, ko sta bila oba republiška poslanca izven občine. Za socialno zdravstveni zbor republiške skupščine namenljajo predlagati kot kandidata dr. Rusa z Bledu. O tem so razpravljali že v nekaterih krajevnih organizacijah.

Nasprotni v krajevnih organizacijah člani SZDL že zelo široko razpravljajo o volitvah. Zato na občinskem odboru računajo, da bodo kmalu dobili mnenja o tem, kakšne ljudi bi bilo treba kandidirati pa tudi konkretno predloge o kandidatih. Potem bodo javno in demokratično razpravljali o teh problemih.

P. Colnar

do sklicale tudi sindikalne podružnice v delovnih kolektivih.

Pri pripravah na volitve je vsekakor zanimivo tudi to, da se je volilna komisija v načelu že odločila, da naj za eno mesto kandidirajo vsaj dva ali trije kandidati. Pri tem je pomembno, da bodo poskrbni enakovredne kandidate po njihovi kvaliteti tako, da volivci ne bodo dobili vtis, da je nekdo že v naprej določen, kot se je često dogajalo.

P. Colnar

Priprave na občne zbole sindikalnih podružnic

Občinski sindikalni svet v Tržiču zadnji čas posveča največ pozornosti pripravam na občne zbole sindikalnih podružnic v občini. Na seji predsedstva so se domenili, da bodo za boljšo izvedbo zborov pripravili posebne teze in jih dostavili sindikalnim podružnicam. Predstavljale naj nekakšen okvir za razpravo na občnih zborih. Prav tako so sklenili, da člani predsedstva običejno predstavnike izvršnih odborov sindikalnih podružnic v vseh delovnih organizacijah in se z njimi pogovore o posameznih vprašanjih ter jim pomagajo pri izvedbi občnega zbara.

Sindikalni svet meni, da bi na letosnjih občnih zborih moralni posvetiti največ pozornosti kadrovjanju, sedanjim problematikam sindikalnih podružnic in v obravnavi programa dela. Razprava naj bi bila usmerjena na politično plat obravnavanja problemov. Računajo, da bodo občni zbori v storitvenih dejavnostih in za strokovne službe že v mesecu decembru, za industrijska podjetja pa v januarju.

Verjetno bodo priprave, za katerih so se odločili v tržiški občini, veliko pomogle k uspešni izvedbi občnih zborov sindikalnih podružnic.

S. S.

Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj razpisuje

1. Začetni kuhalski tečaj — začetek 3. 11. ob 15. uri
2. Začetni šivilski tečaj — začetek 8. 11. ob 15. uri
3. Nadaljevalni šivilski tečaj — začetek 7. 11. ob 15. uri
4. Angleški, nemški in francoski začetni tečaj
5. Tečaj za kurjače (nizkotlačni kotli)
6. Tečaj za skladiščnike raznih strok

Rok za prijavo pod točko 4., 5. in 6. je 15. november.

Vse informacije daje Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj, telefon 212-43.

Problem št. 1: obratna sredstva

Bral sem, da se je znana tovarna obleke »Varteks« iz Zagreba »odrekla 10 milijard starih dinarjev v korist potrošnikov«. Gre za to, da hoče ta proizvajalec konfekcije z izrednim znižanjem cen svojim izdelkom, z brezobrestnimi potrošniškimi krediti in s prodajo narejenih oblek preko katalogov, neposredno v stanovanje kupca — kar je novost na našem tržišču! — hitreje prodajati svoje izdelke, več jih hoče prodati. Na ta način se osvobaja zalog, katerih vrednost je ocenjena na 12.000.000.000 starih dinarjev.

Za zalog gre torej, ki se naspoloh večajo povsod pri nas in ki v nekaterih primerih vežejo tolično obratnih sredstev, da resno ogrožajo plačilno sposobnost tistih gospodarskih organizacij, ki sicer »dobro stojijo«, ki sicer imajo denar. V bistvu je vseeno, ali gre za zalogu materiala ali gotovih izdelkov. Problem hitrejšega prodajanja zalog, ki se po reformi vse bolj kopčijo, je postal sile aktualen prav zato, ker vežejo nase ogromne obratnih sredstev, ker se obratna sredstva prepočasno obračajo. Hitrejše obračanje denarja — tako pondarjajo gospodarstveniki — pomeni v sedanjem obdobju najaktualnejši problem naših gospodarskih organizacij in obenem pogoj, da se zadrži sedanji hiter porast proizvodnje in polna zaposlenost. Če se bodo obratna sredstva prepočasi obračala, če se bodo zaloge kopčile, če izdelki ne bodo šli v denar — potem ostane le ena možnost: zmanjšati proizvodnjo, to pa pomeni ali zmanjšati osebne dohodke ali pa število zaposlenih.

V Plamenu v Kropi imajo zalog 600 do 700 ton, mesečna proizvodnja pa je 500 do 550 ton; zaloge pomenijo torej dobro mesečno proizvodnjo. Če hočejo naprej s sedanjim obsegom proizvodnje, s sedanjimi oz. višjimi osebnimi dohodki in s sedanjim številom zaposlenih, so se morali odločiti za hitrejšo in boljšo prodajo, posebno še, ker je v Jugoslaviji velika konkurenča za vijačno blago. Sklenili so, da bodo svoje izdelke nekoliko ceneje prodajali; njihovi predstavniki obiskujejo podjetja in ponujajo blago, dajejo tudi popuste itd. Istočasno so začeli intenzivne prodrijeti na zunanjia tržišča. Delavci soglašajo s tako politiko, ker vedo, da je to v njihovo dobro.

Hujši problem kot zalog gotovih izdelkov pa pomenijo v Plamenu (in nedvomno tudi že marsikje druge) zaloge reprodukcijskega materiala — osnovnih surovin. Za te zaloge sami niso krivi; surovino morajo imeti, če hočejo delati in izvrševati naročila. Če pa jim proizvajalci (telezarne) ne pošljajo sproti, zato jo morajo kupiti, kadar jo pač do-

bijo. Taka politika pa jih (v Plamenu in že marsikje drugje) lahko včasih spravi v zelo težak položaj. Surovino je treba plačati, ko jo dobijo, in denarja za osebne dohodke lahko zmanjka, posebno še, če ga je veliko vloženega v zalogah.

Problem obratnih sredstev je postal zelo pereč naspoloh v Jugoslaviji. Ni problem v tem, da ne bi bilo dovolj obratnih sredstev; dovolj jih je, le prepočasi se obračajo. Namesto normalno na 90 dni — tako so pondarili zadnjič v Plamenu — se obračajo na 180 ali celo na 300 dni. Nikjer po svetu nima zalog proizvodnja, povsod trgovina; težave z obratnimi sredstvi zaradi tega, ker so vezane v zalogah, to je tipično jugoslovanski pojav.

Nekateri gospodarski strokovnjaki pri nas menijo, da ni več potrebe, da bi podjetja kopčila v svojih skladisčih prevelike zaloge reprodukcijskega materiala; v prenekaterih podjetjih pa praktično spoznavajo, da so še te potrebe. Drugie v svetu se take zaloge delajo samo za 15 do 30 dni naprej.

Pri vsem tem je dobro samo eno: podjetja se prevelikih zalog gotovih izdelkov skušajo znebiti z nižjimi cenami, popusti in drugimi olajšavami. Zanje je živiljenjsko pomembno, da prodajo, potrošniki pa ceneje dobijo. Torej je tako reševanje sicer težkega položaja v korist proizvajalca in potrošnika. Trenutno je tako.

A. Triler

Devetmesečni turistični promet v kranjski občini

Več gostov, manj prenočitev

Takšno gibanje turistične promete, kakršnega so letos zabeležili povsod na Gorenjskem, je značilno tudi za kranjsko občino: v devetih mesecih letos je obiskalo občino za 23,5 % več turistov kot lani (letos 38.083, lani 30.831). Zelo, skoraj za polovico (za 45,5 %), se je povečalo število tujih turistov, manj (le za 13,2 %) pa število domačih turistov. Manj kot lani v devetih mesecih pa je bilo letos prenočitev, kar pomeni, da se je povečna doba bivanja nekotiko zmanjšala. Skupno je bilo do konca septembra letos v občini evidentiranih 82.943 prenočitev (kar je manj kot lani), od teh 61.381 prenočitev domačih in 21.562 prenočitev tujih gostov. Število prenočitev domačih turistov

se je zmanjšalo za 9,8 %, število prenočitev tujih gostov pa povečalo za 17,9 % ali za 3263 prenočitev.

Turistični promet se je povečal predvsem zaradi večjega prometa v gostinske organizacije (za 33,3 % več kot lani). Delno je na to povečanje vplivala ustanovitev Planinskega gostinskega podjetja Krvavec, ki sedaj posluje kot gostinska gospodarska organizacija; prejšnje leto je bil promet na Krvavcu in Smarjetni evidentiran pod planinske domove.

Tudi letos so med inozemskimi turisti na prvem mestu Avstriji (4309 gostov in 5064 prenočitev), Zahodni Nemci (3065 gostov in 4001 prenočitev) in Italijani (1785 gostov in 3149 prenočitev).

7 milijonov dolarjev

Industrijska podjetja v kranjski občini so do konca septembra letos realizirala že 74,6 % planskih zadolžitev za izvoz svojih izdelkov. V primerjavi z lanskim devetmesečnim izvozom je to, za 11,1 % več. Do konca septembra so izvozila skupno že za 6.715.090 dolarjev svojih izdelkov, od česar kar dobro polovico v države s čvrsto valuto. Vrednostno največ so izvozila največja podjetja: Planika za 1.880.596 dolarjev (kar je že 94 % letnih planskih zadolžitev), Tekstilindus za 1.694.592 dolarjev (84,7 % plana) in Iskra za 1.159.057 dolarjev (71,4 % plana). Sava je izvozila v devetih mesecih za 682.505 dolarjev, kar je 63,2 % planskih obveznosti. Najbolj je letošnji plan že presegla IBI

(za 20,9 %), ki je do konca septembra izvozila za 664.991 dolarjev izdelkov, kar je za 35 % več kot v devetih mesecih lani.

Jesenski sejem v Domžalah

V nedeljo bodo zaprli jesenski domžalski sejem, na katerem sodelujejo razen podjetij iz občine tudi nekatera podjetja iz Ljubljane in od drugod. Na sejmu razstavljajo predvsem blago za široko potrošnjo, pa tudi kmetijske stroje in avtomobile. Občinska skupščina je za čas sejma znižala občinski prometni davek, kar naj bi omogočilo čimvečji poslovni uspeh sejma.

Gorenjka letos skoraj milijardo prometa

Dobro organizirani pikniki privlačni za turiste — Največ sredstev za gradnje bodo potrošili v Kranjski gori

Gostinsko trgovsko podjetje Gorenjka na Jesenicah, ki ima 15 obratov na Jesenicah, v Kranjski gori, Mojstrani in drugod, bo letos doseglo blizu milijarda starih dinarjev prometa, ali za skoraj 200 milijonov starih dinarjev več kot so planirali. V obdobju januar — september je namreč promet porasel za 27 %. Porast pripisujejo predvsem večjemu celotnemu prometu, nočitve so porasle za 15 %, medtem ko so penzionске cene ostale na lanski ravni in zatrjujejo, da zvišanje cen ni bistveno povečalo prometa.

Klub slabim vremenskim razmeram so imeli dosti ugodno poletno turistično sezono, zlasti v Kranjski gori, ki je bila celo boljša od zimske. Prisank v Kranjski gori je bil avgusta zaseden. Razen tega so bili tudi gosti boljši potrošniki kot zimski. Pomembno vlogo pri tem so odigrali tudi dobro organizirani pikniki, ki so folklorno pobaranvi in sila privlačni za najrazličnejše kategorije turistov. S podobnimi in drugimi prireditvami bodo nadaljevali tudi v prihodnji sezoni.

Kolektiv Gorenjke je v preteklem letu ustvaril okrog 100 milijonov starih dinarjev skladov, okrog 40 milijonov pa jih je imel še iz 1.1964. Vsa sredstva je vložil za obnovo in ureditev nekaterih objektov. Letos je obnovil strehe na obratu v Planici, preuredil Hotel Korotan na Jesenicah, da je v njem več ležišč. Prihodnje leto bodo preuredili še preostali del in pridobili 20 novih ležišč. Na

Jesenicah namreč manjka dobrih prenočitvenih zmogljivosti, razen nekaj v Korotanu in hotelu Pošta jih ni. Največ sredstev pa bo potrošil za gradnje v Kranjski gori. Ob hotelu Prisank preurejujo večjo staro kmečko hišo, katere zgornji del, kjer bodo prenočitvene zmogljivosti, bo s hodnikom povezan s hotelom, v spodnjih prostorih pa bo večja kmečka gostilna. Letos so adaptirali tudi hotel Slavec, ki mu je pred leti pogorela streha. Modernizirali so hotelski del, kjer bo okrog 40 cenejših ležišč, predvsem za domače goste. Preurejena bo kuhinja in kavarna, da bo v bodoči tudi v Slavcu moč dobiti celoten penzion in toplo hrano. V celoti bo gostinsko podjetje Gorenjka v svojih obratih v Kranjski gori pridobil letos okrog 90 novih ležišč. Pripravljeni imajo tudi program in načrte za gradnjo depandance hotela Prisank v Kranjski gori, ki ga bodo začeli graditi prihodnje leto, če bodo dobili kredite zanj.

Z deviznimi sredstvi, ki jih je podjetje ustvarilo, pa so pomagali, bodisi v obliki kreditov ali prodaje deviz, pa tudi z dinarskimi sredstvi žičnici Vitranc, krajevni skupnosti v Kranjski gori, Planinskemu društvu, hokej klubu na Jesenicah in drugim pri reševanju nekaterih vprašanj.

J. Podobnik

Nov vodo-vod v Žireh

Krajevna skupnost v Žireh že tri leta gradi nov vodo-vod. Skupno jih bo veljal okrog 60 milijonov starih din. Gradilo ga sami, s tako imenovanim »ihim« samoprispevkom gospodarskih organizacij; vsako podjetje je prispevalo denar po številu zaposlenih. Vodovod bo letos dograjen in bo služil za vse vasi žirovske kotline. Dosedanji vodovod je bil prešibek za vedno večje potrebe, kajti v Žireh se je v letih po vojni število ljudi in hiš zelo povečalo. Pravijo, da bo nov vodo-vod zadoščel za 20 do 30 let. Novo zajetje so napravili pod Vrsnikom, kjer je Vrbanov studenec. Zgradili so dva rezervoarja, od katerih ima vsak kapaciteto 180.000 litrov.

Koristna predavanja

V prostorih metalurške industrijske šole na Jesenicah so bila te dni zanimiva predavanja o pripravi dela in kontroli proizvodnje v železarstvu. Predavatelji ing. Schweisgut, dr. Mehner in ing. Vogel iz Düsseldorfa so obratovodjem in prvim asistentom govorili o strojnom planiraju naročil, o delovanju elektronskih računalnikov, zajemanju podatkov in upravljanju proizvodnje, o organizaciji sistema zajemanja podatkov v železarstvu, krmiljenju visokih peči in valjarn, o optimirjanju razreza, analizah v jeklarstvu in o skladnični službi. Vsekakor bodo ta predavanja koristna za vodilni kader železarne.

-g

-b

-a

Seja v Škofji Loki

Slavnostna seja ob 20. obletnici Zveze slepih Slovenije in 30. obletnici Zavoda za slepe v Škofji Loki

SKOFJA LOKA, 28. oktobra — Jutri ob 10. uri bo v dvorani skupščine občine Škofja Loka slavnostna seja republiškega odbora Zveze slepih Slovenije. V prostorih Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije v Škofji Loki pa bo odprt razstava, ki bo prikazala metode in sredstva rehabilitacije ter strukture Zavoda.

Delo Zveze slepih Slovenije je tesno povezano z uspehi Zavoda v Škofji Loki. Prav z razvojem Zavoda je Zveza slepih prišla do nekaterih spoznanj, ki omogočajo vključevanje slepih v normalno proizvodnjo.

Dom slepih je bil uradno odprt leta 1936, in sicer s pomočjo takratnega Društva slepih. Prvotni namen je bil nudit slepim dom. V njem so se zadrževali slepi tudi med vojno, ko so se v precejšnji meri vključili tudi v ilegalno delo NOB. Iz tega obdobja je kot svetlo ime izšel tudi Alojz Maraš, na katerega smo lahko vsi posnisi.

Po vojni se je skrb za slepe precej izboljšala. Največjo skrb so posvetili poklicnemu usposobljenju za zaposlovanje. Tu so začetki vajenške šole za pletarstvo, metlarstvo in ščetkarstvo.

Posebno po letu 1952 je bil narejen precejšen korak naprej. Zgradili so nove delavnice, kjer so iskali nove oblike dela. Po letih 1960 in 1961 pa so posebno skrb posvetili novim smarem, t. j. prilaganju poklicev sodobni industriji. Svojo najvišjo raven dela so dosegli leta 1964, ko so združili Dom slepih in Invalidske delavnice.

Njihova naloga je sedaj predvsem, da vsakega slepega usposobi za delo v normalnih delovnih pogojih, da prilagodi rehabilitacijski

postopek invalidnosti in s programom dela dopolnijo manjkajoče čutilo.

Ob jubileju slepih naj omenimo le še dejstvo, da ima Slovenija od vseh republik najbolje preskrbljeno za slepe. Najboljši dokaz je, da ni med 1700 slepimi niti enega, ki ne bi bil preskrbljen, oziroma usposobljen za eno ali drugo obliko dela.

P. Colnar

Prihodnje leto naj bi na območju GG Bled posekali 190.000 kub. m lesa

Na območju Gozdnega gospodarstva Bled so letos posekali v celoti okrog 180.000 kub. metrov lesa in pripravili za trg nekaj nad 140.000 m³ hladovine in drugih gozdnih sortimentov, predvsem celuloznega lesa. Pri letošnji seziji in spravilu lesa je v veliki meri nagajalo slabo vreme, saj so na primer v juliju imeli le 14 dni primernih za delo v gozdovih. Precej težav so imeli tudi zaradi poškodovanja delavcev, kar v zadnjih letih ni bil primer, letos pa so mnogi gozdni delavci odšli na delo v sosednjo Avstrijo. V podjetju so nastale razmere dovolj zgodaj proučili in temu primereno ukrepali, tako da bodo letošnji plan proizvodnje in gojitvenih del v celoti izpolnili, vendar z nekoliko večjimi napori.

Trenutno razpravljajo o programu za prihodnje leto. Pred dnevi je o njem že razpravljal upravni odbor, ki so ga pred tem na seji strokovnega sveta obdelali s strokovno plati. Program količinske proizvodnje za prihodnje leto polaga posebno skrb biološki proizvodnji, da bo le-to do leta 1968 dosegla nivo, ki je predviden po perspektiv-

nem planu. V zadnjih letih so več kot podvojili vlaganja v biološko proizvodnjo, to je v nego gozdov, pogozdovanje in obnovno gozdov. Tako plan za prihodnje leto predvideva, da bodo pogozdili 95 ha gozdnih površin, od tega 35 ha v zasebni lastnini, nego gozdov bodo opravili na 1800 ha, medtem ko bodo za varstvo gozdov porabili okrog 38.000 delovnih ur. V primerjavi z letom 1963 bodo prihodnje leto potrojili obseg gojitvenih del v zasebnem sektorju. Pri teh delih dajejo prednost pesestnikom.

Tudi tehnična proizvodnja, posek, priprava lesa in spravilo, je usklajena z gozdno-gospodarskim načrtom. Plan za prihodnje leto predvideva okrog 190.000 m³ poseka, od tega bo okrog 10.000 m³ poseka na negozdnih površinah, kar je tudi v skladu z zmogljivostmi gozdov. Od celotnega poseka bo proizvodnje za trg okrog 148.000 m³ ali skoraj toliko kot letos.

Nadalje so v planu predvideli tudi nabavo nove mehanizacije, predvsem lažje in prenosljive, da se prilagajajo lahko terenu in gozdovom na Pokljuki in Jelovici, izgradnjo 20 km cest itd. Gozdno

Kdo naj jih pomaga?

Stanovalci stolpiča na Titovi cesti 76 na Jesenicah — stolpič je bil zgrajen za borce — imajo s stanovanji in stolpičem težave. Najprej so bile težave z dimnikami, ki pa so jih po večmesečnih žolčnih razpravah le uspeli popraviti. Zal imajo sedaj druge težave. Ze več kot tri mesece tavaajo od ene organizacije do druge: od komunalnega podjetja do sanitarno inšpekcijske, pa ni nikogar, da bi se za problem resno zavzel. V kletnih pro-

storih imajo pravcato poplavovo. Tudi če je lepo vreme, ko je kanal poln, udari voda, ki priteče iz stranič in likav, v klet. Ker so stanovanja manjša, je večina shramb za krompir, sadje in drugo v kletnih prostorih. Zraven so tudi drvarnice. Pa si zamislite, kako je, ko priteče stranična v kletne prostore. Podgari stanovalci ne morejo sproti uničiti. Baje je jašek, ki je priključen odtočnemu kanalu, na priključenem mestu ostal zazidan. Manjši kanal, ki je priključen na cestno kanalizacijo — predvsem za odtok vode — pa je premajhen.

Ne komunalno podjetje, ki pobira denar za kanale, niti drugo podjetje, se ne zmeni za prošnje stanovalcev. Ali jim je res vseeno, v kakšnih razmerah živijo nekdanji borce. Kaj bi bilo, če bi se stanovalci upriči plačevati za kanale?

J. P.

Preurejeni prostori knjigarne Simon Jenko

Kot smo že pisali so v Prešernovi ulici v Kranju preteklo soboto (danes teden) odprli preurejene prostore knjigarne Simon Jenko. Sedanji prostori niso več ustrezači. To nam najbolj zgovorno pove podatek, da je imela knjigarna leta 1954 32 milijonov dohodka, lansko leto pa 310 milijonov. Zato je delovni kolektiv že 1962. leta razpravljal in sklenil stare prostore preurediti. Delavski svet podjetja je v decembri 1964 o tem sprejel dokončni sklep.

Ce želite svojo boljšo polovico povabiti na dobro kosilo ali večerjo v prijeten in miren lokal, pripravite jo v restavracijo

HOTELA EVROPA
KRANJ.

HOTEL EVROPA KRANJ je po zamišlj. in izvedbi slikarjev Simoniča in Markelja preuredili kmečko soko, ki je sedaj imenit prostor za zaključne družbe, bankete in poročna kosila.

V HOTELU EVROPA
KRANJ

dobite vsak dan piščančevno obaro z ajdovimi žganji. K specialitetam: kranjska pojedina, gorenjski krožnik, pečenica ali kravavica z zeljem, suhi vrtnik, k orehom in drugim jedem strežejo tudi AJDOV KRUH

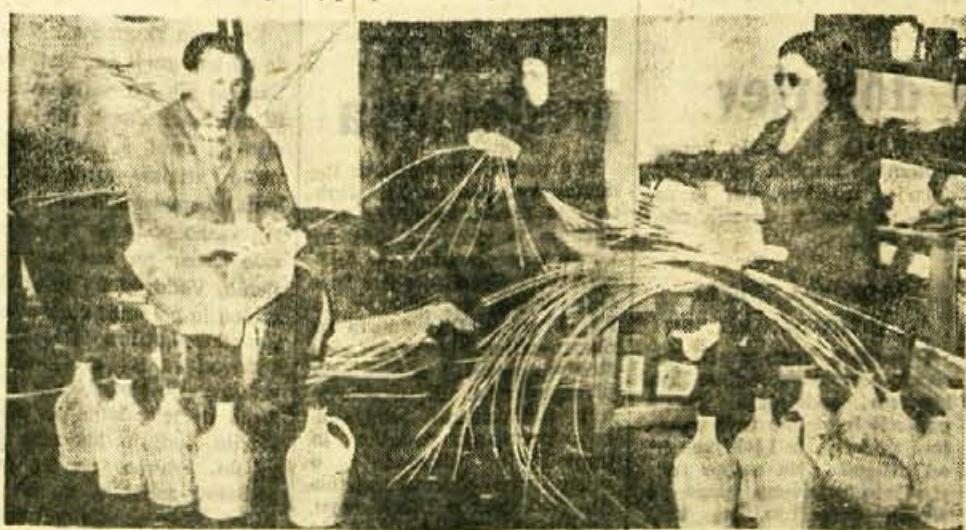
S preurejanjem so pričeli maja letos. Glavni načrt je izdelal ing. arh. Tone Rajgelj, notranjo ureidev lokalpa ing. arh. Sergej Pavlin. S preuredivijo so povečali prodajno in skladijočno površino za okrog sto kvadratnih metrov. Prav tako pa so uredili centralno kurjavo in sodebne sanitarije.

Novi prostori so lepo in stilno urejeni in opremljeni, kar brez dvoma potrjuje promet in mnenja obiskovalcev. Delovni kolektiv meni, da bo novo preurejeni lokal precej vplival tudi na povečanje prometa.

A. Zalar

Gasilsko tekmovanje v Lukovici

V nedeljo je bilo v Lukovici tekmovanje gasilskih desetin domačih občin, ki so se pomerile v izvedbi trodeltne napade in v gasilski štafeti. Med pionirji so prvo mesto osvojili domačini, med mladinci in članji pa so bili prvi gasilci iz Mengša. Večina desetin je pokazala zelo dobro znanje. Tekmovanje je uspelo, za kar gre zaslužna tako organizatorjem — občinski gasilski zvezi — kot tudi sodnikom iz industrijske desetine Induplati Jarše, grajati pa je treba večino društev, saj se je udeležilo tekmovanja od 27 društev 11.

SEPI SO SPOSOBNI VEC KOT LE PLESTI KOSARE — To je sicer skromna ugotovitev, vendar izredno pomembna, do katere so prišli v Škofji Loki. Po zaslugu Centra za rehabilitacijo je danes zaposlenih mnogo slepih v delovnih organizacijah in so usposobljeni, da brez nevarnosti z istim ali še z večjim učinkom dela v moderni industriji. Seveda je v Centru še vedno ostala tudi stará pletarska dejavnost. Na sliki: motiv iz Centra za rehabilitacijo v Škofji Loki. Foto: F. Perdan

5

vprašanje

5

odgovorov

Današnja rubrika je v nekoliko spremenjeni obliki. Uredništvo Glasa je tokrat samo postavilo 5 vprašanj predsedniku TD Lesce Jakobu Erženu iz življenja oziroma dela društva.

Letos je poteklo 10 let od kar so začeli graditi izletišče in delavski rekreacijski center Sobec. S tem se je začel obnavljati turizem v Lescah, ki je bil pred prvo v drugo svetovno vojno dobro razvit. Kamping Sobec se je razvil v priznani mednarodni avto-camp. Letos so imeli goste iz 32 držav s preko 200 tisoč domačih in tujih izletnikov.

TURISTIČNI PROMET

VPRASANJE: Kakšen je bil turistični promet vašega društva v letošnji sezoni?

ODGOVOR: Zaradi boljšega pregleda vodimo evidenco turističnega prometa ločeno za camping in za zasebne turistične sobe v Lescah. Skupaj je bilo 11.937 gostov z 48.707 nočitvami (lanj 8041 gostov z 37.661 nočitvami). V campu je bilo 11.446 gostov s 45.621 nočitvami (lanj 7538 gostov 37.661 nočitvami). V privatnih sobah v Lescah pa je bilo 491 gostov (lanj 503) s 3086 nočitvami (2779).

Pri tem prikazu ni upoštevan turistični promet v gostišču Turist Lesce. Po

predvidevanjih bo gostišče letos doseglo 1250 domačih in 350 tujih nočitev.

Izredno slabo vreme od 7. julija dalje je vplivalo na kraško dobo bivanja in preprečilo dotok novih gostov, kar pomeni, da bi bilo lahko od 15.000 do 20.000 nočitev več.

VPLIV RADOVLJICE IN BLEDA

VPRASANJE: Kot sosed Radovljice in Bleda gotovo čutite tudi vpliv teh krajev. Zanima vas, kako je na vaše področje vplivalo SP v vesnici in na drugi strani podrti kopališče v Radovljici?

ODGOVOR: »Občina Radovljica je pravzaprav zaključeno turistično območje. Gosta se ne da držati samo na območju enega turističnega društva. Turistična društva sodelujemo in s tem skušamo kar največ doprinesti za razvoj turizma vse občine. Dobra ali slaba sezona v Radovljici, na Bledu ali v drugih krajih prav gotovo vpliva na obseg, predvsem izletniškega turizma in blagovnega prometa pri nas. Se v večji

meri pa dober turistični promet v sosednjih krajih.

Svetovno prvenstvo v vesljanju na Bledu je šlo v turističnem pomenu skoro nesopzano mimo nas. Saj je še Bled imel proste kapacitete.

Adaptacija kopališča v Radovljici ni imela pomembnega vpliva. Naša želja pa je, da se kopališče do prihodnje sezone obnovi.«

ZIMSKI TURIZEM

VPRASANJE: Camping »Sobec« je postal že pojem privlačnega in dobro urejenega campa. Ali so možnosti, da se camp vključi v zimsko turistično sezono?

ODGOVOR: »Skromni naravnimi pogoji za zimsko rekreacijo pri nas le delno zavoljujejo lokalne potrebe. Zato ne mislimo razvijati zimskega turizma.«

ZLORABLJANJE TURISTIČNIH KREDITOV

VPRASANJE: Dajanje garancij za kreditje za ureditev privatnih turističnih sob prijetje turistična društva često v težak položaj. Tudi vaše društvo ima v tem že slabe izkušnje. Nam lahko poveste kaj o tem?

ODGOVOR: »V letih od leta 1963 dalje je dalo TD Lesce garancije za 32.210.000 S dinarjev posojila. To povzro-

ča društvu dosti dela in skrbi. Interesenti radi segajo po ugodnem kreditu. Pri tem mnogi rešujejo predvsem lastne stanovanjske probleme in jim je razvoj turizma drugotino vprašanje. Predvsem je problem pri tistih interesentih, ki kredit porabijo za končno dograditev stanovanjske hiše. Gradnja se običajno zavleče in soba ni pravočasno na razpolago.

Imamo nekaj posojiljemalcev, ki ne plačujejo v redu zapadnih anuitet. V takih primerih pride do izraza dana garancija in banka grozi, da bo segla po društvenih sredstvih. Izkušnje nam narekujejo, da se bomo v bodoče z interesenti bolj natancno pogovorili o namerljivosti kredita, kreditni sposobnosti in drugem.«

KAM DENAR IZ TURIZMA?

VPRASANJE: TD Lesce dobi precej denarja od svoje dejavnosti. Nam lahko poveste, koliko denarja ste dobili letos in kako ga boste porabili?

ODGOVOR: »Pritok sredstev iz raznih naslovov društvene dejavnosti še ni povsem zaključen. Zato ne moremo konkretno in podrobno odgovoriti, kolikšna so letošnja finančna sredstva društva. V grobem povedano se bo ce-

lotni dohodek — s trdim delom — zvišal v primerjavi z letom 1965 za približno 27 odstotkov.

Iz ustvarjenih sredstev smo najprej poravnali letos naštale obveznosti in zapadle anuitete. Za potrebe Krajevne skupnosti Lesce smo nakazali 1 milijon starih dinarjev. Vodovod v campu bomo za 100 odstotkov ojačali, del campa primerno ogradi, pripravili zemljišče za novih 200 šotorov, nadaljevali bomo z urejanjem levega brega Save, odkupili nekaj zemljišča, razmišljamo o napeljavi telefona na camping, izvedli bomo razna vzdrževalna dela. Posebno pozornost pa bomo posvetili občestni propagandi, pripravili za izdajo novega prospeka in programu kulturnih in turističnih prireditev v novem letu. Del sredstev bomo namenili za turistično vzgojo občanov.«

To so seveda šele prva razmišljanja upravnega odbora. Ko bodo dohodki dokončno znani in program kar najbolj utrjen, bomo naše misli predložili krajevni skupnosti Lesce in masovnemu sestanku članstva našega društva v obravnavo. To bomo naredili v letošnjem novembru, to je še pred občnim zborom.«

Peter Colnar

Posredujemo prodajo karamboliranih vozil:

1. Volkswagen Combi 1500, leto izdelave 1966, s prevoženimi 19.000 km.
Začetna cena N Din 28.000,00.—
2. Škoda 1000 MB, leto izdelave 1965, s prevoženimi 25.000 km
Začetna cena N Din 9.300,00.—
3. Volkswagen 1300, leto izdelave 1965, s prevoženimi 28.000 km.
Začetna cena N din 14.550,00.—
4. Zastava 750, leto izdelave 1964, s prevoženimi 17.000 km.
Začetna cena N Din 6.360,00.—
5. Zastava 750, leto izdelave 1965, s prevoženimi 11.000 km.
Začetna cena N Din 11.000,00.— (nekaramboliran in v voznem stanju)
6. Volkswagen 1200, leto izdelave 1965 s prevoženimi 26.000 km z vgrajenim radioaparatom in prtljažnikom.
Začetna cena N Din 9.000,00.—

Ogled vozil pod 1., 2., 3., 4. in 5. je možen pri Zavarovalnici Kranj vsak delovni dan od 8.-14. ure; pod 6. pa pri Krmelj Matevžu, Log 13 pri Poljanah nad Škofjo Loko.
Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do 2. 11. 1966 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA KRAJN

SRAJCA wash and wear ne potrebuje posebnega likanja

TEKSTILINDUS KRAJN

BRAUN — SIXTANT

Der Elektro-rasierer mit dem Scher-effekt der Nassträssur

RADIO SCHMIDT

Klagenfurt
das grosse Haus
der kleinen Leute

Aljažev dom zaprt

Planinsko društvo iz Mojstrane bo v nedeljo, 30. oktobra zvečer zapro svojo planinsko postojanko Aljažev dom v Vratih. V letošnji sezoni je bilo v tem domu, kljub slabim cestam, nekaj nad dva tisoč gostov več kot prej-

šnje leto in to predvsem tujcev. Domačih planincev in turistov je bilo precej manj, predvsem zaradi ukinitev vlakov v Gornjesavsko dolino. Pozna se, da letos ni bilo toliko šolskih izletov. —č

Kinematografsko podjetje

Kranj

razglaša prosta

4 delovna mesta

KV natakar-ica

Pogoji:

kvalificiran natakar-ica z večletno praksjo v gostinsko-slaščarski stroki.

Rok za nastop dela po dogovoru. Delo je predvideno v dveh izmenah.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Posebni pogoji:

poizkusno delo v trajanju do dveh mesecev. Prednost za delovno mesto imajo prosilci s stalnim bivališčem v Kranju.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela poslati na naslov podjetja kadrovska komisija.

V letošnjem poletju sva z ženo obiskala Nizozemsko, deželo ob severnem morju. Na Nizozemskem sva obiskala več znancev, predvsem bivših učencev-smučarjev iz Kranjske gore. Mene pa je še posebej zanimala dežela polderjev pod morsko gladino, saj slovenski še manj pa jugoslovanski turisti tja redko zaidejo. Dežela je precej oddaljena, cene za nas so višoke, nima izrazitih naravnih zanimivosti, ki bi nas posebej privlačile. Je pa edinstvena po marljivosti ljudi in njenih bojih z naravo in ravno na tem področju je kaj videti. Eno trejtino dežele so takoreč iztrgali morju in na nekdanjem morskem dnu ustvarili cvetoče vrtove in to je le del tega, kar so ustvarili ljudje. Vsepovsod vidis lepo urejena polja, travnike, mesta in industrijske naprave.

Pot naju je vodila preko Avstrije in Visokih Tur do Münchna, kjer sva pri znanih prenočila, nato pa po lepih nemških avtocestah s štiripasovnim prometom, kjer se je naš »fló« držal največ na desni strani. Ob avtocesti so lepi razgledi in parkirni prostori, le na strminah se razširi iz dveh na tri enosmerne pasove. Takrat moraš paziti, da se že prej postaviš v srednji pas in tako ne običaš za posastnimi tovornjaki. Pri Herlenu se začne Nizozemska. Na meji začedeno ogledujejo naš potni list, očitno ga vidijo prvič in pri tem pozabijo vpraviti za sliškovko, ki jo imam nekaj steklenic za znance, ki jih bom obiskal. Največ znancev sem spoznal pozimi na smučanju in vesel sem, da se lahko odzovem prijaznim vabilom za obisk. Prvi obisk je veljal gospodu Speiju iz Roermonda. Dve

leti sem ga učil smučanja v Kranjski gori. S sporego meni in ženi pripravita sprejem, ki je brez besed. Spiva v njeni spalnici, kajti umakneta se v otroško sobo, otroci pa v podstresje. Tako že prvi dan občutiva gostoljubnost, ki je v tej deželi nisva pričakovana.

Ceprav ima gospod Spee veliko dela v svoji tovarni, pa si naslednji dan vzame čas in nuju s svojim Fiat 1500 popelje po južni Nizozemski preko Belgije in novega mostu čez »Delta«, ki ga Nizozemci ponosno imenujejo »največji most Evrope«. Most je čudovito delo sodobne tehnike in je dolg čez 5 km. Vanj je vgrajenega čez 130.000 m³ betona in je veljal 77 milijonov gulnov (1 gulden je približno 3.50 novih dinarjev).

Na belgijski meji so zahtevali le »zeleno karto« (zavarovanje), za dokumente ni vprašali nihče. Vozimo se skozi Rotterdam, pristanišče na katerega so Nizozemci še posebej ponosni, ker ima največji promet na svetu. Vozimo se skozi predor pod pristaniščem in občudujemo okrog Euromast, vrh katerega je restavracija z razgledom po mestu. Zvečer se povarjam z vsemi in veseli so, ko povemo, da gre tudi pri nas na bolje. Gledam diapositive in filme iz Kranjske gore in žal mi je, da naših gostiteljev verjetno ne bo več k nam na počitnice. Hotel Prisank v Kranjski gori jim je ostal v slabem spominu, čeprav jih naša zimska narava še vedno vabi. Zagotav-

S potovanja po

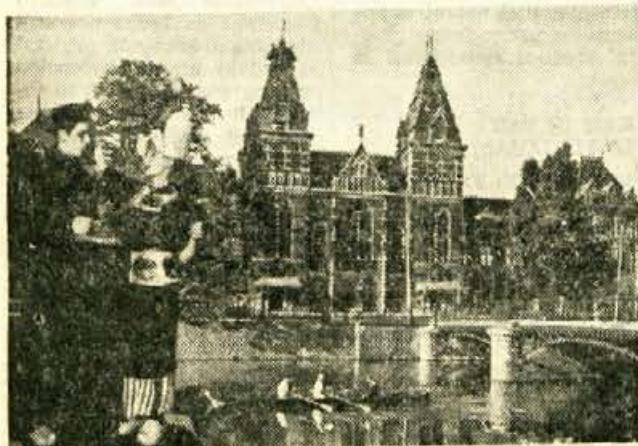
Ijam jim, da je bolje, toda prvi vtisi so odločilni.

Do Leuwardena na severu je približno 300 km. Vrsto se lepo urejena mesta: Venlo, Nijmegen, Arnhem z znamenitim spomenikom iz II. svetovne vojne, Zwolle in domačinska kultivirana friizijska pokrajina. Crno-belo marogasto govedo se pase dan in noč na prostem, Kraljenje in molža sta mehaničirana zato tudi krava daje nad 4000 l mleka letno. V Leuwardnu so ji postavili tudi lep spomenik sredi mesta. Znana, starejša zakonca, sta bila letos dvakrat v Jugoslaviji, pozimi na smučanju, poleti na Jadranu. V očeh in besedah je čutiti samo hvalo nad našimi kraji, še posebej sta ponosna na narodne noše iz Nemilj pri Kranju, v katere sta bila tudi oblečena. Zvečer znova gledamo diapositive in smo istega mnenja, da turizem zbljužuje narode. Ponosno nam razkažeta svoje mesto, kjer se na vsakem koraku odraža visoka kultura naroda, ki očividno ne pozna visokega in nizkega stanu. Nekaj kavarne v mestu je zvečer skoraj praznih in gospod Paul nama razlag, da se večerno živiljenje odvija doma v dnevni sobi, prazna sta tudi oba kinematografa v mestu in le kaki sezonski delavci so še v njem. Povsod čistoča in red in pa veliko cvetja, ki ga vidis tudi v avgustu, ka-

ko je še le, ko cveto tulpe — simbol Holandije.

Posebno delo tehnike je 32 km dolg nasip, ki loči IJsselško morje od Severnega. Tu sedaj nastajajo cvelični poliderji naravnost iz morskih valov. Nasip obnavljajo noč in dan, saj si ne žele velike tragedije iz leta 1952, ko je morje predilo nasipe in je utonilo nad 2000 ljudi. Sredi nasipa »službijski« je spomenik graditeljem in razgledni stolp, okoli katerega vidis le morje in ozko črto v daljavi, kjer nasip povezuje Frizijsko in severnoholandsko pokrajino.

V Amsterdamu (ali v severnih Benetkah), kanalov je tu več kakor v Benetkah, moraš biti vsaj nekaj dni. V poldružem dnevu se tu nabere preveč vtipov. Pravijo, da je Pariz »srce« Francije. Potem je tudi Amsterdam srce Holandije. Zato moraš obvezno zvečer videti mesto in se naslednjega dne tudi peljati z motornim čolom po starodavnih kanalih. In če te zanimata ali ne, ostromiš v državnem muzeju, ko gledaš originalna dela Rembrandta in drugih mojstrov, ali pa se izgubiš v množici, ki mirno nakupuje v ogromni velebjigovi »Bijekorp«. Pred vojnim spomenikom je vedno polno obiskovalcev z vseh strani sveta. Veliko je tu cenjenih a dobrih kitajskih restavracij z vsemi mogočimi specialitetami. Na splošno so

Amsterdam — državni muzej

Razprave ob spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju

Ne gre za reševanje zdravilišč

Tiskovna konferenca republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo — Stališča sekretariata o načinu financiranja

Z novim zakonom so bila prizadeta vsa zdravilišča, še posebno pa mladinska in otroška, ki se niso ukvarjala z zdraviliškim turizmom. Zakon namreč izloča iz zdravstvenega varstva zdravljenje v naravnih zdraviliščih zaradi uporabe prirodnih faktorjev.

V zadnjih dneh se je razvila široka razprava o tem zakonu, saj je prizadel širok krog zainteresiranih zavarovancev. Na drugi strani je tudi znano, da je bil zakon sprejet brez poprejšnje razprave. Gre za dva problema, ki se pravzaprav zdržujejo. Vsa slovenska naravna zdravilišča so čez noč ostala brez gostov. Vsekakor pri tem ne gre za reševanje zdravilišč — po besedah republiškega sekretarja Staneta Seliga — marveč zato, kako omogočiti številnim prizadetim, predvsem otrokom in mladini, kot biološko najbolj prizadeti

skupini, ter tudi bolnikom zdraviliško zdravljenje. Ce smo še konkretni: gre za nov način finansiranja naravnih zdravilišč.

Po predlogu sekretariata naj bi se zdravilišča v bodoče financirala na tri načine: iz sedanje oblike zavarovanja, iz skladov iz razširjenega zavarovanja in samostojnim finančiranjem zdravljenja občanov.

Kot kaže bi bilo tudi iz sedanje oblike zavarovanja mogoče marsikaj doseči. Znano je, da so naše bolnice v prečju zasedene okoli 98 odstotno (ponekod tudi precej

čez 100 odstotno). Takšna zasedenost ustvarja nemogoče razmere v bolnicah, saj normativi predvidevajo le 80 do 85 odstotno zasedenost. — V bolnišnicah je 3500 nestandardnih postelj, kar pomeni, da jih je od 20 do 21 odstotkov preveč glede na neto površino.

S sporazumom med bolnišnicami, komunalno skupnostjo socialnega zavarovanja in zdravilišč bi bilo mogoče dosegiti, da bi zdravilišča sprejemala v nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja oziroma, da bi zdravstvena služba usmerjala bolnike direktno v zdravilišča. Seveda je v tem primeru nujno, da bi imela vsa naravna zdravilišča ustrezno zdravstveno službo. Zdravilišča naj bi bila specializirana za posamezne indikacije zdravljenja (po predlogih, ki jih ima izdelane republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo bi od gorenjskih zdravilišč prišlo v poštev le Zdravilišče Gozd Martuljk in to le

z 20 posteljami za predšolske in šolske otroke z naslednjimi indikatorji: inaktivna pljučna TBC, inaktivna ekstrapulmonalna TBC in TBC reaktorji).

Drugi način financiranja naj bi bil iz skladov, ki bi se formirali z razširjenim zavarovanjem. Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja bodo kmalu izdelale konkretnie predloge, kako naj bi to izgledalo, vendar je bistvo znano. Dati morajo čim več možnosti, zato katere bi se delovne organizacije lahko prostovoljno odločile — za katere vrsto razširjenega zavarovanja se bodo zavarovali. Pri tem bo, po besedah sekretarja, igrala pomembno vlogo tudi sama zdravstvena služba, saj bo morala preiti tudi v dokazovanje in prepričevanje, da je takšno razširjeno zavarovanje potrebno in se ne bo več obračala le na zavarovanje. z računi za opravljene storitve.

V dosedanjih razpravah v javnosti so v večini primerov obravnavali vprašanje problematike zdravilišč in v manjši meri vprašanje za-

gotovitev zdravljenja. — Pri razglašljajih o problemu je to drugotnega vprašanja. Zdravilišča bodo na neki način našla izhod, saj imajo možnost bolnišničnega zdravljenja, zdraviliščnega zdravljenja in ne navsezadnje tudi zdraviliščnega turizma. — Bistvo pri vsem tem je človek — bolnik.

Na koncu naj opozorimo še na dva problema, ki sta ob tem nastala. Bolnišnice, ki so prenatrpane, so baje že neuradno izjavile, da ne bodo odstopale rekonvalescentov zdraviliščem. To je razumljivo, vendar ne more biti niti vprašanje, če je tako prav. Druga značilnost tega »hitrega zakanja« pa je to, da so bila npr. zdravilišča v SR Hrvatski preskrbljena z več tisočimi rezervnimi napotnicami, vsa zdravilišča v Sloveniji pa so jih dobila 128. Tako so prišla v prehodnem obdobju v ekonomsko precej neenakopraven položaj.

P. Celnar

deželi tulipanov

Nizozemci zelo prijazni in to od policaja, katerega povpraša za amer poti, do navadnega sprehajalca, na katerega se slučajno obrneš za pojasnilo. Ko sva nekoč nekega Nizozemca v nemščini vprašala za pot, nama je odvral, da je Nizozemec. Ko sva vprašanje ponovila v angleščini, je bil silno prijazen Nemci namreč na Nizozemskem niso priljubljeni, saj so bili tudi Nizozemci v minuli vojni okupirani. To opazis skoraj na vsakem koraku, v pogovoru s skoraj vsakim Nizozemcem. Ceprav bolje razumejo nemščino, raje uporabljajo angleščino.

Nemalo sva bila presenečena, ko je na nekem križišču v Amsterdamu stopila k nama neka ženska in lepo pozdravila v slovenščini: »Tudi jaz sem Slovenka, živim v Amsterdamu, kako vama je tu všeč...« Žal je zagorela zeleni luč in prometni tok nju je potegnil za seboj. V tej deželi lahko na vsakem koraku doživiš kako prijetno presenečenje. Tako sem pozabil nekoč zakleniti avto. Vrata so bila samo priprta, v avtomobilu skoraj vsa priljaga. Zvečer sem lahko samo ugotovil, da se vozila ni dotaknil nihče.

Na Nizozemskem je potovanje v Jugoslavijo zelo priljubljeno. O tem sem se med drugim prepričal tudi pri zdravniku g. Blonu iz Herten, čigar gost sem bil zadnje dni bivanja v tej gostoljubni in zanimivi deželi. G. Blom pozna Kranjsko goro, bil je v hotelu Prisank, verjetno bo z družino to zimo znova prišel na smučišča Vičanca, prosil me pa, da mu lahko priskrbi privatno sobo, pa ceprav izven Kranjske gore. Omenjeni zdravnik nama je odstopil lepo sobo in dal na razpolago vse v hiši, da nama je na razpolago ce-

lo garažo in bencin, kar pa sva razume se hvaležno odklonila. Imajo pa Nizozemci izeden čut do reda. Če se domeniš za neko uro, potem ne smeš zamuditi. Midva sva raje počakala malo pred mestom in potem bila točna. Zvečer je Nizozemec v glavnem doma in če ima gosta se mu povsem posveti. Ti razgovori so zelo zanimivi in tako mnogo več izveš, kakor na primer od suhoparnega vodiča, ki te avtomatično vodi po že v naprej določeni smeri. Iz razgovorov sem tudi posnel, da radi potujejo k nam, kar lahko potrdijo tudi naši turistični delavci. Vendar pa hkrati pravijo, »da nismo molzne krave«, kakor menijo nekateri naši gostinci, ki misijo, da imamo denarja na kupe. Pri nas namreč nekateri misijo, da so vsi tuji magnati, ne vidijo pa nujnega trdrega dela, posebej se to velja za Nizozemce. In človek, ki je trdo zasluzil svoj denar, prenese dobro ve, kako in kam ga bo vložil. Zato se ne smemo čuditi, da so na primer Angleži odpovedali aranžma v Budvi, ker so tamkajšnji gostinci podražili svoje usluge. Očitke našemu gostinstvu sem imel velikokrat priliko slišati. Veliko manj pa so na primer negodovali zaradi slabih cest. Smo pač dežela v razvoju in to tudi oni dobro vedo. Veliko hvale naši deželi sem občutil tudi zaradi dejstva, da smo izvenblokovska država in še posebej naš predsednik pri tem uživa ugled.

Deseti dan obiska se je začel, zjutraj sva bila zopet na meji pri Hrlemu, uslužbenec na meji je zamanil z roko in ustavila sva se šele na nemški meji. V Münchenu sva prišla zvečer naslednjega dne, si ogledala mesto, ter se nato preko Visokih Tur in Trbiža vrnila v domovino.

Nosilci turistične misli na Gorenjskem

TD JEZERSKO

Društvo ima 120 članov. V upravnem odboru so zastopane gospodarske in politične organizacije. Predsednik društva je Zorka Tomejc, tajnik pa Minka Muri.

Društvo ima lepo urejeno pisarno v dopadanski Korotan. Tu imajo urejeno recepcijo za zasebne turistične sobe, informacijsko službo, vodniško službo ter prodaja razglednic in spominki.

Društvo razpolaga z 250 privatnimi turističnimi ležišči. V prvi polovici letos so imeli 399 nočitev z domačimi in 59 s tujimi gosti. Zanimivo je, da se jim je v primerjavi z lanskim letom, podaljšala poprečna doba bivanja gostov. Kajub temu, da se jim je tudi število gostov v primerjavi z lanskim letom precej povečalo, letos niso povečali prenočitvenih zmogljivosti. To nameravajo narediti v naslednjem letu.

Vsak let organizira društvo tradicionalno turistično prireditev Ovčarski bal. Tudi med tujimi gosti je za to prireditev vedno večje zanimanje, saj imajo že vnaprej vedno precej rezervacij.

Eden izmed problemov, ki kažejo turistične delavce je asfaltiranje 7 km dolge ceste do Jezerskega vrha. Podjetje Dom na Jezerskem bo prestavilo smučarsko vlečnico na primerjavo mesto, tako da pričakujejo, da bo tudi zimska sezona letos za goste privlačnejša.

TD POLJANE

Društvo deluje na območju Javorja in Poljan. Imajo 60 članov, vendar med njimi ni trgovskih in gostinskih delavcev. Predsednik društva je Franc Tavčar, tajnika nimajo, blagajnik pa je Milan Osredkar.

Društvo ima v središču Poljan lepo pisarno, kjer vodijo vse potrebne službe. Imajo zelo natančno evidenco o celotnem delu društva, o prometu v privatnih turističnih sobah. Za vsakega gosta ima društvo v pisarni pripravljene fotografije hiš, kjer so na razpolago turistične sobe, z opisom hiš, sobe in možnostmi za izlete v okolico. Sploh je odnos TD Poljane do gostov vreden izredne pohvale, saj je med drugim tudi eno izmed redkih, ki npr. za novo leto pošlje čestitke svojim bivšim gostom.

Viri dohodkov so od članarine, turistične takse, prodaje razglednic in dotacije.

Kot vsa društva v loški občini čakajo na izid skuonega prospektu, kar se vleče že več kot dve leti. Z akademskim slikarjem Iwom Subicom se razgovarjajo, da bi narisal 7 barvnih razglednic, ki bi jih uporabili za reklamiranje Poljanske doline.

Društvo ima 50 sob s 130 ležišči v Poljanah in Srednji vasi. Letošnji priliv gostov

je precej manjši od lanskega, kar opravičujejo kot vpliv tukinive K-15, saj so imeli večino domačih gostov.

Turistični delavci zelo veliko pričakujejo od ureditev Visokega. Dela za ureditev hlevov oziroma gojtiv dirkalnih kopij zelo počasi napredujejo. Ker v neposredni bližini Visokega grade jez, bo tako tudi lepo naravno kopališče, kar bo samo se povečalo zanimanje za novi turistični center.

TD POSAVEC

Društvo ima 65 članov. Predsednik društva je Franc Zupančič, tajnik pa Breda Knific.

Društvo nima lastnega prostora. Prostor nameravajo urediti tako, da bi v gostišču na Posavcu uredili kegljišče. Recepčijsko službo za private turistične sobe vodijo v posebnem kiosku ob gostišču.

Viri dohodkov so od članarine, turistične takse, od privatnih turističnih sob, od prodaje spominkov, razgled-

nic in prodaje piščak v Otočah. Denarja za propagando nima.

Društvo je svojo dejavnost v precejšnji meri usmerjalo v komercialo. Za paviljon v Otočah imajo še vedno 75.000 starih dinarjev dolga. V svoji režiji so vodili Dom Brdo, ki pa je nerentabilen. Ker občini Tržič niso odvajali davka, ji dolgujejo sedaj 1.800.000 starih dinarjev. Društvo je zadolženo za okoli 600.000 starih dinarjev za razne proizvode (tobak, elektrika itd.), dolgujejo GTZ 50.000 starih dinarjev. Skupni dolg znaša 2.500.000 starih dinarjev.

Društvo razpolaga s 35 zelo lepo opremljenimi sobami, vendar je ostal kraj po otvoriti nove ceste popolnoma osamljen.

Iz Otoča nameravajo prenesti paviljon pred novi predor »Ljubno« na novi cesti Bled-Kranj, vendar jim mora to dovoliti. Cestna uprava za Slovenijo. Na ta način bi zagotovili tudi večji obisk na Posavcu.

P. Colnar

Avtopromet Gorenjska Kranj, oddelek za turizem, prireja v dneh 5., 12., 19. in 26. XI. ter 3. XII. letos enodnevne izlete v Trst. Odhod avtobusov vsakokrat ob 6.30 izpred kina Center. Povratek iz Trsta ob 18.30. Cena potovanja znaša 35 N din. Potnik mora imeti individualni potni list. Naročila sprejemamo za vsak izlet do vključno petka v navedenih tednih. Prevoz je z modernimi avtobusmi. Vse informacije dobite pri našem oddelku za turizem tel. 21-081 (avtobusna postaja — II. nadstropje) ter pri Kompani in General-turistu.

Kmetovalci, gozdni delavci pozor!

Nudimo Vam po ugodnih cenah

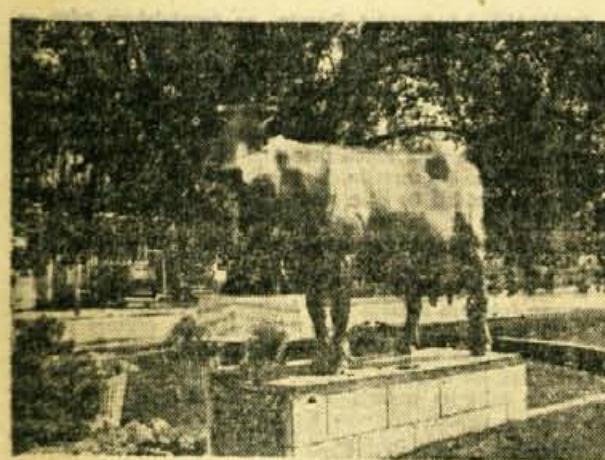
motorne žage »Partner« R-12

švedske izdelave, s štirimi rezervnimi verigami. Dolžina meča 56 cm. Cena žagi je 3174 N din.

Najnovejši izdelek žage »Partner« R-12 si lahko ogledate in kupite v poslovalnici

»Železnine« na Jesenicah.

Ce si želite ogledati zanimivo tekmo Olimpija — Dinamo, ki bo v nedeljo, 30. t. m. na stadionu v Ljubljani, se poslužite naših avtobusov, ki bodo vozili izpred kina Center ob 13. uri. Cena povratne vozovnice je 5.50 N din. Prijave sprejemamo do sobote do 14. na upravi — Potniški promet, Trg revolucije št. 4 (avtobusna postaja). Po 14. uri pa prometnik avtobusne postaje.

Leeuwarden — spomenik krav

S seje kranjske občinske skupščine

Dolinarjeva galerija in atelje

V Kranju se že nekaj mesecev govoriti vse mogoče o Galeriji Dolinar v adaptiranih prostorih Mestne hiše pa o zidanju hiše za kiparja Dolinarpa na Cernetovem vrtu, kjer se menda doslej ni smelo ničesar graditi. Ljudje se sprašujejo, kako to, da je ta sicer znani kipar, ki ni Kranjan, je pa naredil spomenike na Trgu revolucije, v Kranju tako »žegnan«, kako to, da se njemu postavi galerija za stalno razstavo njegovih del. In da se mu zgradi atelje, drugi likovni umetniki pa ateljev nimajo ali pa jih sami zaslino urejajo. Na zadnji seji skupščine občine Kranj so razpravljali in sklepali o sklenitvi pogodbe med občino, Gorenjskim muzejem in kiparjem Dolinarjem. Šlo je pravzaprav le za spremembo pogodbe iz leta 1963. Da bodo govorice v prihodnje lahko bolj realne, poglejmo na kratko zgodovino tega primera.

Na podlagi sklepa 81. skupne seje občin zborov občinskega ljudskega odbora Kranj z dne 21. marca 1963 je bila med kranjsko občino in rednim profesorjem akademije v pokoju Lojetom Dolinarjem sklenjena pogodba o izgradnji in ureditvi Galerije Dolinar v Kranju. Po tej pogodbi bi galerijo zgradila občina za Prešernovim gajem na svoje stroške in z materialno pomočjo kiparja Dolinarpa. Dolinar je namreč po tej pogodbi podaril občini Kranj svoja umetniška dela, svoj atelje z garsonjero v Beogradu ter svojo celotno strokovno knjižnico. Površina galerije po tej pogodbi bi bila 705 kvadratnih metrov. Že pri sklenitvi te pogodbe so predvidevali, naj bi imela galerija tudi splošnejši značaj in da naj bi bila njena lokacija na Pungerju. Po opravljenem raziskovanju Geološkega zavoda iz Ljubljane pa je bila ta misel opuščena, ker bi bila gradnja zvezana s prevelikimi stroški zaradi zavarovalnih del na zemljišču, ki bi jih morali narediti.

Za gradnjo galerije so bila sredstva zagotovljena že v predlogu proračuna za leto

1965. V tem času pa je bil občini predložen načrt restavracije Mestne hiše v Kranju in tedaj so ugotovili, da bi bilo možno v renesančnih vežah v pritličju in prvem nadstropju postaviti stalno zbirko Dolinarjevih del. Ker pogodba razen galerije določa tudi postavitev ateljeja in garsonjere, je kranjska občina predlagala, naj se galerija uredi v Mestni hiši, atelje in garsonjera pa naj se zgradita posebej. Akademski kipar Dolinar je s tako varianto soglašal in v večji pritličju in prvega nadstropja Mestne hiše je bila za letosnjki občinski praznik skupaj s stalnimi muzejskimi zbirkami že odprta njegova galerija. Istočasno so na Cernetovem vrtu začeli graditi zanj tudi atelje z garsonjero.

Na seji so pogodbo v tem smislu tudi spremenili, s tem da so kot tretjo stranko vključili Gorenjski muzej, ki skrbi za galerijo in enkrat letno razstavi tudi ostala Dolinarjeva dela, ki jih je kipar podaril občini, ki pa niso v stalni zbirki. Gorenjski muzej po tej pogodbi dobi v trajno upravljanje tudi celotno Dolinarjevo strokovno knjižnico.

Pogodba tudi določa, da z ateljejem in garsonjero do smrti razpolaga Lojze Dolinar, po morebitni njegovi prejšnji smrti pa do smrti še Branka Jurič, potem pa sta atelje in garsonjera last občine.

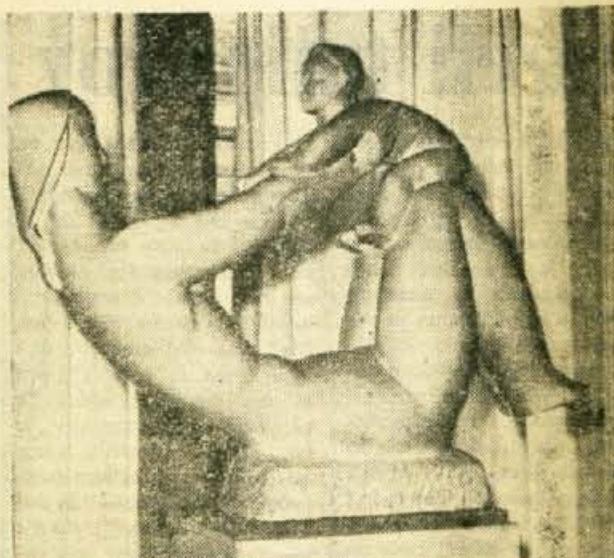
Na seji je predsednik skupščine občine Kranj Martin Košir povedal, da so že pred tremi leti prodali atelje in garsonjero v Beogradu za približno 6 milijonov din, gradnja ateljeja in garsonjere v Kranju pa bo veljala približno 17 milijonov din. Na Koširjev predlog skupščina tudi ni sprejela predloga sveta za prosveto in kulturo, naj bi se ime »galerijac spremeni v »stalno razstavo«, češ, da je po prvotni pogodbi določena galerija in da bi bilo zdaj, ko je galerija že postavljena in urejena v Mestni hiši, neodro spremenjati ime in se o privolitvi pogajati z Dolinarjem.

A. Triler

Satira »Rameaujev nečak« v Kranju

V petek prihodnji teden, 4. novembra ob pol osmih zvečer, bo v Kranju gostovala Malá Drama SNG iz Ljubljane z zanimivo satiro Denisa Diderota »Rameaujev nečak«. Predstava, ki jo bo organiziral kranjski Klub kulturnih delavev, bo v Renesančni dvorani Gorenjskega muzeja. V satiri, ki jo je zrežiral Miran Herzog, igrata samo Aleksander Valič in Boris Kralj. Nedvomno bo satira za Kranjčane zelo zanimiva.

-a-

Iz Dolinarjeve galerije v Mestni hiši; Mati z detetom

Gorjanska folklor in pevski zbor iz Podnarta

Gostovanje v Beli Krajini

Minulo soboto in nedeljo sta folklorna skupina iz Gorj in mladinski mešani pevski zbor iz Podnarta obiskala Črnomelj in Metliko. Gostovanje teh dveh kulturnih skupin v Beli krajini je pripravila Zveza kulturno-prosvetnih organizacij v Radovljici. To je bil prvi obisk gorenjskih kulturnih skupin v Beli krajini.

Najprej so v soboto zvečer gostje z Gorenjske priredili koncert pesmi in plesov v kulturnem domu v Črnomlju, ki je znan po tem, da je v njem leta 1942 prvič zasedal SNOS. Več kot 300 poslušalcev je nastopajoče z navdušenjem sprejelo, ob zaključku sporeda pa sta se za kvaliteten program zahvalila gostom mladinka in mladinec v belokranjski narodni noši in izrazila željo, da jih še večkrat obiščejo. Gorenjci pa so povabili v goste njihove kulturne skupine.

V nedeljo dopoldne sta si skupini ogledali nekaj kulturnih zanimivosti Bele krajine. Odpeljali so se v Vinico in

bili v rojstni hiši pesnika Župančiča, v Črnomlju pa so se poklonili spomeniku Bele krajine, ki je dala za svobo do 1250 žrtev. V Metliku so si ogledali muzej NOB, etnografski muzej in umetniško galerijo. Popoldne so v domu TVD Partizana v Metliku priredili koncert. Tako folklora kot pevci so ponovno navdušili občinstvo in si ob koncu izmenjali misli o medsebojnih srečanjih na kulturno-prosvet nem področju.

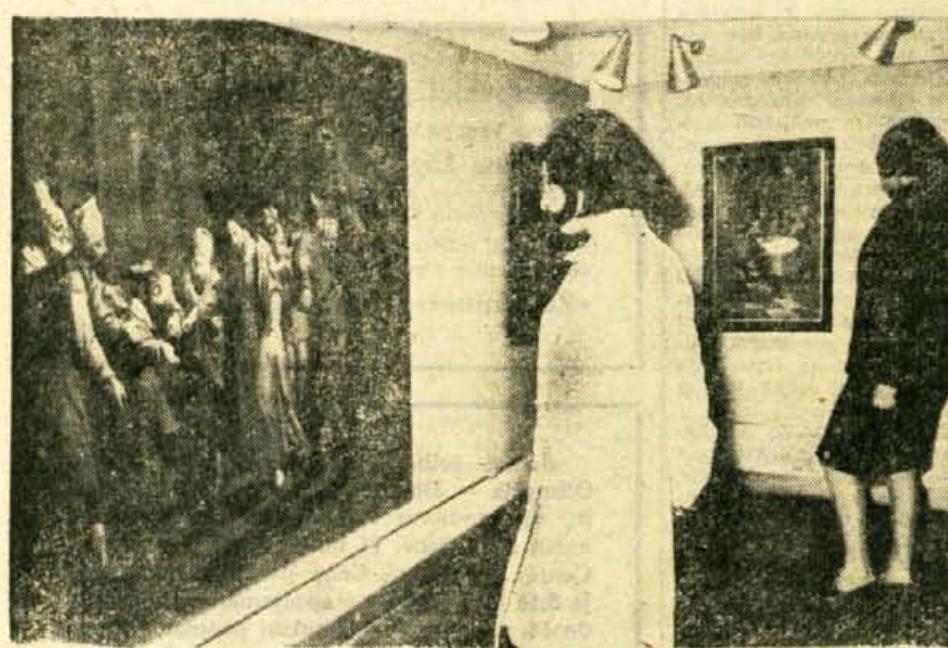
Ko so se gostje iz Gorenjske vráčali, pa so obiskali še malo partizansko vas Dole pod Gorjanci. Vaščanom, ki so jih pričakali, so priredili kulturni večer, ki bi ga lahko imenovali pravi partizanski miting, saj je vse pelo in plesalo sredi vasi na prostem. Po malem priziku in dobrini belokranjski kapljici so se gostje odpeljali proti domu. Prijetnega srečanja ne bodo pozabili, želijo pa, da jih tudi Belokranjci kmalu obišejo na Gorenjskem.

S. Solar

V nekaj stavkih

DOMŽALE: »Sedem let skomina na domžalskem odru — Po nekajletnem premoru bodo Domžalčani spet lahko gledali domačo gledališko predstavo. Skupina starejših in mlajših igralcev pod vodstvom diplomanta AGRFTV Marjana Breznika bo postavila na oder komedijo »Sedem let skomina. Igrali marljivo vadijo, obenem pa obljubljajo, da bodo takoj po premieri tega dela začeli pripravljati večer ciganske poezije: Ti obeti so po mrtviliu, ki je vladalo v Domžalah glede dramatske dejavnosti že daje, nedvomno zelo razveseljivo. Nerezveseljivo pa je, da igralci še danes ne vedo, ali bodo do premiere lahko vsaj za silo usposobili oder v domžalski kinodvorani ali ne.«

KRANJ: predvajanje o r. zvoju šolstva na Gorenjskem in o pomenu šolskega muzeja — V četrtek, 27. oktobra popoldne ob petih je v Stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja predaval France Ostanek, ravnatelj šolskega muzeja SR Slovenije iz Ljubljane, in sicer o razvoju šolstva na Gorenjskem in o pomenu šolskega muzeja. Predavanje sta skupaj organizirala Klub kulturnih delavcev Kranj in Zgodovinsko društvo za Gorenjsko. Na predavanju je bilo le 13 poslušalcev, čeprav so poslali vabila tudi vsem šolah.

Za razstavo del Leopolda Layerja, najbolj znanih slovenskih slikarjev druge polovice 18. stoletja, je velike zanimanje. Razstava je v razstavni galeriji Mestne hiše v Kranju, priredil pa jo je Gorenjski muzej. Prečiščen del obiskovalcev je šolska mladina; pred dnevi so si jo ogledali tudi zadnji letniki kranjske gimnazije. — Foto F. Perdan

V TEM GORSKEM SVETU
KJER SO V LETIH ZLIH
POBIJALI MOZE OTROKE ZENE
JE ZNOVA MIR A DASI JE VES TIH
MORILCE TOZI IN SLAVI UMORJENE

(Napis na spomeniku ob grobnici v Dragi)

Na steni mrzlega hodnika begunjske graščine, kjer je Muzej talcev, je ob zadnjih celici smrtni fotografija, pod katero piše: Begunje, dan mrtvih 1945, Šopek rož za spomin. Dekletce, ki ji ni videti obraza, se z venčkom, splet enim iz belih krizantem, sklanja nad skromen grob: gomila z ovenjem cvetjem, preprost leseni križ, na njem obešena slika z lesenim okvirjem, fotografija moškega srednjih let in pod njo nečitljiv podpis. To je vse, kar je na tisti fotografiji. Nič posebnega, pa vendarle se vsakič, kadar sem v Begunjah, daje ustavim ob njej, daje kot ob vseh drugih dokumentih fašističnih grozodejstev v tenuh celicah smrti. Dekletce, ki ji ni videti obraza... Morda prav zato. Ker ji obraza ne vidim, ker si ga le zamišjam lahko, ker to ni le njen obraz, ker je to obraz vseh trpečih, iskren. Dekletcu na tisti sliki prisojam šest, sedem, morda osem let. Očetu je prinesla Šopek krizantem in mu jih božajoče položila na grob. Očetu, ki zre vanjo s fotografije in ji govorji iz zemlje. Če so bile na njem obraza solze, so bile iskrene. Njen obraz in njene oči so bile zrcalo njene duše. Kdo ve, morda je takoj po tistem, ko je s krizantemami poljušila očeta, prijela za roko mamico in se nasmehnila svečkom, ki so gorele na grobu. Kakršenkoli že je na tisti sliki njen obraz, kakršenkoli so njene oči, vem le to, da niso narejene za dan mrtvih, da solza na licu ni zato, ker mora biti za dan mrtvih. Zato mi je njen obraz všeč. Ker ga ne vidim. Ker je solza iskrena. Ker je smeh iskren. Ker je Šopek rož poljub očetu, stisk roke, nasmeh — ne navada. Njen obraz je obraz vseh, ki ne grejo za dan mrtvih na pokopališče zaradi drugih, zaradi navade, zaradi druščine, zato pač, ker se tako zatre. In ki ne grejo na grob samo ob dnevnu mrtvih.

Begunje, konec septembra 1966. Enaindvajset let bo že minilo od tistega prvega dneva mrtvih v svobodni domovini, od 1. novembra 1945. Dežuje, Kostanjev drevored je dolg in raven, črna in mokra steba siltjo v meglo, ki seda nizko na grobišče, na enolične

sive nagrobne kamne z vklešanimi in rdeče pobarvanimi skopimi napis: ime in priimek, letnica rojstva in letnica smrti. Prve letnice so zelo različne, druge zelo enake. Niso gledali na leta, ko so jih streljali samo zato, ker so bili Slovenci, ker so ljubili svojo domovino, ker so hoteli biti svobodni na svobodni zemlji. Dež liže marmornate plošče, rumeni kostanjevi listi sedajo nanje, sončni žarki jih milujejo, cvetje jim dela senco. Zdaj ni cvetja in ne sonca. Dež in meglo in orumeneli kostanjevi listi spet obujajo spomine, ki bledijo. Svečke svetijo v temo, v preteklost, ki je že tako daleč in ki je bila tako grozotna, da se včasih zditi privid. Vendar so v bližini celice smrti, v bližini kostanjev, ki se spominjajo daleč nazaj, ki niso pozabili, kaj se je tod dogajalo, kako so ljudje umirali, kako so ljudje pozabljali, kaj je človek.

Crna in visoka kostanjeva stebla so zdaj višja, ko listje odpada. Spominjajo na kole v celici smrti številka 5, h katerim so privezovali talce in jih streljali. Zdaj, na jesen, ko narava umira, tudi kostanjevi umirajo, listi, ki padajo na grobove, pa oživljajo v spomine, v resničnost. Tega ne smemo pozabiti! Tako pišejo ljudje v spominsko knjigo v Muzeju talcev. Tisti, ki so doživeli strahote nemškega bojnega nacizma, odpirajo rane v celicah smrti, rane, ki se celijo, pa se ne bodo nikoli povsem zacetile, mlajši pa spoznavajo in so ogorčeni nad blaznimi fašističnimi uničevanjimi ljudi v koncentracijskih taboriščih.

Spoznala sem grozote nemških fašističnih razbojnikov. Marsikateri še niso kaznovani za svoje zločine in še vedno jih srečujemo v naši deželi.

Tako je zapisala ena izmed mlajših obiskovalk muzeja letos v oktobru, pred nedavnim. Tudi drugi so ogorčeni nad Nemci. Řerimo!

Kljub vsem grozotam, ki so jih storili, še vedno pri-

hajojo k nam, v naše kraje, kjer so delali zlo.

Koliko napotkov dobijo nemški turisti ob prihodu v našo državo za obisk Begunja in podobnih mučilnih taborišč?

Prehitro pozabljamo in preveč častimo iste pod nazivom »turisti!«

Po cenu bilo kakvog turizma Nemci zabraniti dolazak u našu zemljo!

Ne smemo pozabiti, da so Nemci še vedno Nemci, pa čeprav trenutno brez Hitlerja!

Prelistal sem debelo knjigo, v katero se vpisujejo obiskovalci Muzeja talcev. Prelistal sem jo le za nekaj mesecov nazaj. Predebelja je in preveč je podpisov, da bi lahko vse prebral; samo letos je obiskalo muzej že več kot 39.000 ljudi. Največ se jih samo podpiše, le redki tudi kaj napišejo. In največ teh zapisanih vtičov v zadnjih mesecih se nanašata prav na to, kar smo videli zgoraj: Nemci še vedno Nemci! To pozabljamo! Zdaj so turisti, takrat niso bili! Preveč jih častimo, za denar se prodajamo in pozabljamo!

Preprosto mladi pozabljamo na preteklost in kot ljudje vse hitrejšega napredka pravimo: »Ah, saj to je samo še zgodovina...« Toda, ali zgodovina ne bi mogla spet nekoč postati resničnost?!

In mesec dni prej kratek zapis v srbsčini:

Nikada rata da nebude!

Se nekaj citatov:

Glej in delaj, da se to, kar tu vidiš, ne bo nikdar več ponovilo!

Na izletu SPD Zarja iz Železne Kaple smo si ogledali grozote, ki jih je izvršil na-

cizem na slovenski zemlji. Vseh je dolžnost, da skrbimo, da se nacizem nikdar ne povrne.

Bil sem mučen v Mariboru in danes sem še živ, četudi bolan. Težko mi je, da zavajajo solze oči ob pogledu na vse te prestane grozote naših dobrih ljudi.

Nemec, morda mlajši, Friedrich Schmidt, si je v avgustu letos ogledal celice smrti, fotografije, dokumente, okove, napise na stenah, izpraskane z nohtom v omet. Verjetno ni znal prebrati, kar je zapisala Francka Naglič, stara 17 let: Ne vem, kaj bo z mano; veliko trpm. Kje je moj ljubi dom in moja ljuba zlata mamica. Tudi drugega napisa ni razumel: Bojan sem, glava me boli, imam temperaturo, mraz me trese, pa ni človeka do mene. O moja preljuba mamica, kje si, oh kje? Pridi po meni, pridi, majčica zlata! Vi del je velik napis na steni: Tovariši, maščujte nas! Vi del je gole zidove in visoko pod stropom majhna zamrežena okna. Vedel je, kaj se je tod dogajalo. V spominsko knjigo je zapisal: Ich schämen mich. Nie wieder! (Sramujem se. Nikoli več!) Spodaj je zapisal pod ime in priimek: Deutschland. Ker je letos precej Nemcov iz Nemške demokratične republike obiskalo Muzej talcev in ker so vsi napisali DDR ali NDR ali sklepam, da je Friedrich Schmidt iz Zahodne Nemčije.

Marmornati kip talke, privenzani h kolu, na grobišču v Begunjah. Tudi tod bo te dnevi gorenje veliko sveček — Foto Perdan

toku tožila širnemu svetu bol slovenske zemlje.

Slovenec, talec, ki ga počazjarja bronasti kip, ima roke zvezane, privenzane h kolu, oči krvave in žalostne, brado ponosno, obraz ponosen, bolecina in ponos sta v srečnem njegovem mišici, neuklonljiva volja do življenja in verja v zmago sta v njegovih krvavih očeh. V kolu, h kateremu je bil neusmiljeno privenzan, so še danes luknje od svinčenk, ki so še tudi skozenj, skozi mnogo teh ponosnih upornikov. Vendar so unjile le posamezne, njihov duh pa kroži nad Drago, nad slovensko zemljo; v teh dneh je v meglicah in dežju, potem v ptičjem petju, v pesmi, v vetru — povsod je pesem o zmagi, ki tedaj, ko so pokale nacistične puške v Dragi, še ni bila resničnost. Tistih, ki jih ni več, za katere le bronasto oči kipa talca zro v svet, tisti se spominjamo in jih bomo čez nekaj dni prizgali svečko na grobu, Šopek rož bomo položili na marmornati spomenik, med dež in rumene jesenske liste — kot tisto dekletce na dan mrtvih leta 1945.

Kot tisto dekletce, ne druge.

A. Triler

V Begunjah in Dragi ob dnevnu mrtvih

Šopek rož za spomin

Moskva je najbolj čisto mesto na svetu

Vtisi iz Moskve — Solata s smetano in neolupljene kumarice — JAK 18 PM najboljši akrobatski avion — Trolejbusi brez sprevidnikov — Moskovski METRO je najlepša podzemeljska železnica na svetu — Bolgarske cigarete in jugoslovanski tekstil — Najboljši piloti so Rusi — Ali nas bo JOHN IVANOVIC KLIMOV, trener naše ekipe, obiskal?

Pilot akrobat Silvo Orožim pričuje

»Svet je majhen, Moskva blizuje, je začel pripravljati Silvo Orožim, upravnik letalske šole pri ALC Lesce, učitelj jadralnega in motornega letenja ter padalstva in eden redkih jugoslovenskih pilotov — akrobatov, ko je nedavno obujal spomine in vtise iz Moskve.

Za Silvo in ing. Srečko Puklja Moskva res ni bila daleč. S karavelo sta potovala od Beograda do Moskve samo tri ure. Med potjo je letalo pristalo samo v Varšavi. Nenamalo sta se začudila, ko sta v Varšavi opazila, da je pilot karavele, kapetan letala, FARKAS ARPAD, njun učitelj letenja v Vršcu. Povabilju je v pilotsko kabino, kjer so vse do Moskve prijetno kramljali. Nekdanji učitelj in dva učenca so si imeli kaj povedati.

Kot je bilo v GLASU že objavljeno, sta Silvo in ing. Srečko Pukl iz Celja odpotovala v Moskvo na povabilo centralnega moskovskega aerokluba na IV. svetovno prvenstvo v letalski akrobatski, ki je bilo avgusta letos in so se ga udeležili tekmovalci iz 15 držav. Na moskovskem letališču sta ju sprejela predstavniki centralnega aerokluba »ČKALOVA« (ime po znanem sovjetskem pilotu), tovariša SUHAREV in instruktor ZUCKOV. Stanovala sta v domu centralnega

sportnega kluba armade, ki je v neposredni bližini prvega moskovskega letališča. Tu sta se spoznala s tekmovalci iz Bolgarije in Romunije, ki so tudi prišli na trening in tekmovanje v Moskvo. V tem domu sta se tudi hranila. Sovjeti pripisujejo izredno pozornost prehrani športnikov, posebno pilotov. Bilo je strogo prepovedano izpustiti katerikoli obrok (čeprav to ni bilo napisano). Pravilna prehrana je prav tako važna kot dober trening. Pri vsakem obroku je bilo okrog osmih vrst jedil. Solato servirajo brez kisa in olja, zabejeno s smetano. Kumarice ne delajo v solati, tako kot pri nas, ampak servirajo neolupljeno kumaričo, ki jo gost sam olupi ter je s soljo. Alkohol je drag. Liter konjaka stane n. pr. 12 rubljev (16.200 S din), buteljka (pol litra) vina pet do šest (liter vina je preko 10.000 S din), pivo 40 kopejk (okrog 600 S din). Da bi to draginjo lahko primerjali, naj povem, da piloti zaslužijo 200 do 250 rubljev mesečno.

JOHN IVANOVIC KLIMOV, trener jugoslovenske ekipe in instruktor letenja na motornih letalih, je star 28 let. Srečka in Silva je takoj seznanil z letali, naslednji dan pa jima je že zaupal letalo JAK 18 A. To je dvosedno motorno letalo, namejeno šolanju pilotov motornih letal. S temi letali se lahko izvajajo samo osnovne akrobacije, ne pa vse. Na teh letalih je bila preizkušnja tehnike letenja. Tako drugi dan sta že začela trenirati na JAK-18 P, najboljšem akrobatskem avionu na svetu. Prve 4 lete sta trenirala ob instruktorju, kasneje pa sama. Instruktor je postal na letališču ter spremil jnjun let, preko radija pa jima je dajal potrebna navodila. Edina težava je bila, ker v začetku nista razumela ruskih strokovnih izrazov, oz. poselj. Zato sta vse povelja zapisala, jih prevedla in se jih naučila, tako da jima kasneje to ni predstavljalo nobene težave. Okrog letališča TUSINO je več večjih letališč, zato so se piloti morali

strogo držati režima, posebno višine letenja. Ob prihodu raznih delegacij v Moskvo, je bilo včasih celo prepovedano kakšno uro letenje zaradi varnosti. Trening se je odvijal po programu, ki je bil specjalno izdelan za pilot-tekmovalce iz socialističnih držav. »Ruski piloti so bili do nas zelo korektni in odkritosrčni,« pričuje Orosz, »ničesar niso skrivali pred nami. Zeleli so nam na vse načine pomagati, svetovati, kritizirali so napake, ki sva jih na treningih delala. Znano je, da imajo tekmovalci vedno »skrito orožje«, ki ga ljubosumno čuvajo do tekmovanja. Pri Rusih te ljubosumnosti nisva opazila. Silvo je prepričan, da so najboljši piloti na svetu Rusi.

Na letališču je Silvo spoznal tovariša Jakovljeva in njegovega sina, konstruktorja med vojno znanih letal JAK, po vojni pa konstruktorja raznih reaktivnih, športnih oz. akrobatskih letal. Najnovejše in obenem najboljše akrobatsko letalo je JAK 18 PM, ki so ga te dni začeli serijsko izdelovati.

Ruski piloti naredijo v nem mesecu toliko akrobatskega letenja, kot pri nas v štirih letih. Za ilustracijo naj povem naslednji primer: Silvo se je na letališču seznanil s petindvajsetletno Rusinjo, ki je opravila osnovno šolanje za športnega pilota. Od skupno 300 ur letenja je imela 230 ur letenja čistih akrobacij. Ta pilotka je tehtala samo okrog 48 kg (upajmo, da Silvo zaradi tege ne bo imel doma sitnosti). Kaj to pomeni se vidi po tem, da je ing. Pukl pred odhodom v Moskvo imel okrog 25 ur, Silvo pa 50 ur akrobatskega letenja.

Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz ZDA, Avstralije, Anglije, Francije, obeh Nemčij, Španije, Čehoslovaške, Madžarske, Romunije, Bolgarije, Poljske, Jugoslavije, SZ v Sveci. Svetovna prvenstva v letalski akrobatski so vsako drugo leto. Tekmovanja v Moskvi so se udeležili vsi dosedanji svetovni

prvaki v tej disciplini. Kako močna je bila konkurenca, se vidi po tem, da je bil nekdanji svetovni prvak Čehoslovak VLADISLAV BEZAK tokrat peti, Španec TOMAS KASTANO 14-ti, JOZE TOT, Madžar, drugi svetovni prvak pa je zasedel 28. mesto, ROBERT HERENDEN, najboljši Amerikanec je bil še 26-ti. Od 63 tekmovalcev je Silvo zasedel 48., ing. Pukl pa 52. mesto. Ruski pilot MARTEMJANOV je zbral 15.299, Svecar HASLER, ki je bil zadnji pa 9.241 točk.

In kaj pravi Silvo o Moskvi?

»To je za mene najlepše in najbolj čisto mesto, ki sem ga kdajkoli videl. V Moskvi nihče ne odvrže »čika« na ulico. Ce pa to kdo storii, domačini takoj vedo, da tegu ni storil Moskovčan, pač pa tujec. V trolejbusu ni sprevidnikov, namesto njih so vgrajeni avtomati, kamor spustiš denar in sam odigras vozni listek. »Veliko sem se vozil po Moskvi, toda nisem opazil, da bi kdaj varal in se vozil brez listka,« pričuje Silvo. METRO, podzemeljska železnica je najhitrejše prevozno sredstvo. METRO je najlepša podzemeljska postaja in železnica. V njej so klimatske naprave in vse je avtomatizirano. Pri vstopu potnik spusti v avtomat 5 kopejk in vrata METRO-ja se sama odpro. S to karto se lahko potnik vozi ves dan, če mu vožnja ugaja. Toda vsakokrat, ko zapusti METRO, mora ob ponovnem vstopu zopet vrci v avtomat 5 kopejk. V podzemeljski ž-

eznici nihče ne kadri, pa tudi v trolejbusih ne. Sicer pa Rusi veliko kadijo; največ in najrajsi bolgarske cigarete. V izložbah pa je veliko našega teksta, ki je zelo drag.

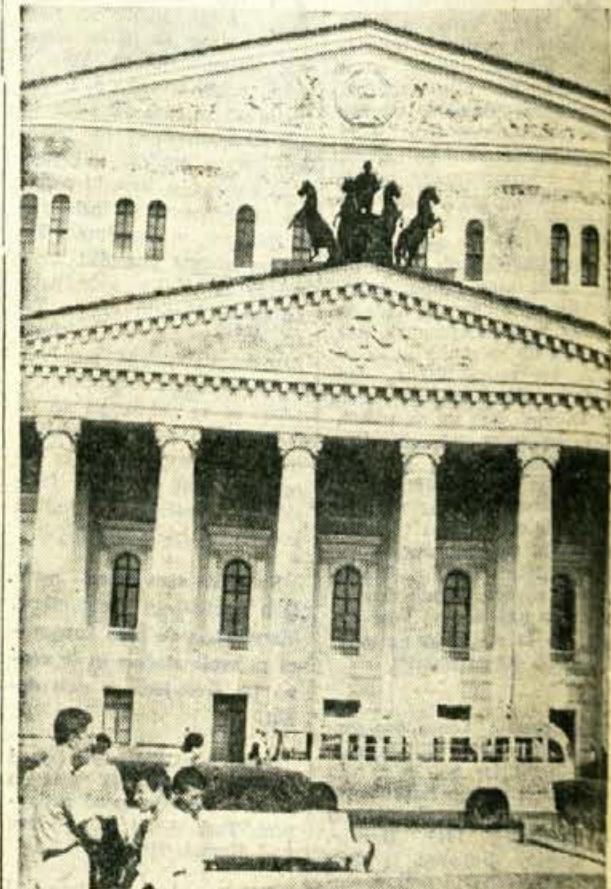
Silvo in ing. Pukl sta obiskala tudi veliki in stalni razstavni prostor, kjer je razstava tehnike, elektronike, kozmonavtike; rakete, modeli ali originalni satelit. Na razstavnem prostoru je izpostavljen spomenik kozmonavtom. Ogledala sta si tudi bale in muzej Borodinske bitke.

»Silvo, kaj pa dekleta? Misli reči, kako so ti ugajale Moskovčanke?« sem povprašal Silvo. »Zelo so prijazna in lepo oblečena, samo s to pripombo: če grem po Kranju, vidim 80 odstotkov lepih dekle in le 20 odstotkov takih, ki mi niso všeč, v Moskvi pa je ravno obratno.«

Peto svetovno prvenstvo v letalski akrobatski bo 1968. leta v sosednji Avstriji. Silvo je v svojem poročilu Letalski zvez Jugoslavije priporočil, da bi naši piloti treneri skupno z Rusi in to polovico časa v Jugoslaviji, drugo polovico pa v Rusiji. V tem poročilu je Silvo tudi predlagal, naj letalska zveza v znak hvaležnosti povabi trenerja naše ekipe tovariša JOHNIA IVANOVIC KLIMOVIA in ALEKSEJA IVANOVIC SEMEONOVA na gostovanje v Jugoslavijo.

Upajmo, da bo Letalska zveza Jugoslavije to storila in da se bomo z gosti iz Sovjetske zveze spoznali na Gorjanskem.

JOZE VIDIC

Boljšo teater v Moskvi

Te dni po svetu

Pretekli četrtek je odpovedal iz Jugoslavije etiopski cesar Haile Selasie I. V medsebojnih razgovorih sta predsednik Tito in etiopski cesar proučila položaj v mednarodnih gospodarskih odnosih in ugotovila, da razlike glede razvitosti posameznih držav in področij sveta še naprej naraščajo. Oba državnika so strinjata, da so sklepni konferenc nevezanih držav v Beogradu in Kairu še zmeraj aktualni in izrazila pripravljenost svojih držav, da se skupaj z vsemi drugimi miroljubnimi državami prizadevajo urešniti te sklepe.

Predsednik ZAR Gamal Abdel Naser je v četrtek odpovedal iz New Delhi. Na letališču so se od njega poslovili indijski predsednik Radakrišnan, predsednica vlade Indira Gandhi s članji vlade in drugi indijski funkcionarji.

Baje bo v prvi polovici decembra letos sovjetski premier Kosigin obiskal Francijo. Generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze Leonid Brežnev in predsednik predstva vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni pa obiskala Francijo aprila prihodnje leto. Predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva ni niti zanikal niti potrdil vesti o tem, da bo decembra letos premier Kosigin obiskal Francijo.

Ljudje in dogodki

V zadnjih tednih so se z vietnamsko vojno na široki fronti zaposlili v konferenčnih sobah in v različnih poslanih. Naj naštejemo samo nekaj pozoris, kjer so bili zaradi Vietnamca zaškrbljeni. Svoja stališča o vietnamski vojni so sporo-

in končno so vietnamski problem obravnavali tudi na drugem koncu in v popolnoma drugačni luči tudi v Manili.

Klub obsežnim naporom, da bi v vietnamskem sporu ustvarili boljše pogoje

men vključila v diplomatsko akcijo tudi britanska vlada. Ovire so še vedno močne. Vendar, če gledamo na vietnamsko vojno razvojno, postopoma zapažamo, da je pogoj za začetek pogajanj in za mirljubo urejanje vietnamskega spora vedno manj. Pažljivi bralec moskovske Pravde so lahko pred dnevi na njenih stolpcih prebrati, da hanoiska vlada za začetek pogajanj ne zahteva več popolnega umika ameriške vojske z južnovenamskega ozemlja, kot je bilo to še do nedavnega znano. Ravneno tako tudi Američani vloge osvobodilne fronte pri pogajanjih več ne zavračajo. V Washingtonu so z nekaterimi izjavami potrdili domneve, da udeležba osvobodilne fronte na pogajanjih o miru ni največja ovil-

ra. Tako postopoma izstaja v potrebi za pogajanje prejšnji pogoji in to je znak evolucije vietnamskega problema v smeri pomirilive.

Seveda pa je težko reči, če je prišlo pri presojanju položaja v Južnem Vietnamu že do bistvenih kvalitetnih premikov. Se vedno je deviza zapletenih sil v vietnamsko vojno vojaška moč. Ta moč naj bi tudi vzpostavila pogoje za pogovore. Vendar pa je na diani, da takšna strategija, ki pri diplomaciji okrog Vietnamca prevladuje na ameriški strani, ne more pripeljati do pravih ciljev in do primerne vzdušja za začetek pogajanj. Zakaj mnogi imajo vtis, da Američani svojo pripravljenost za pogovore vežejo na vejaško pravilo, pogajali se bomo takrat, ko vas bomo položili na hrbot.

Slikar na Montmartru

29. OKTOBER 1966 * GLAS

Vietnamska rana

čili mnogi na govornici v Združenih narodih, e vojni je zopet spregovoril tudi papež Pavel VI, trije voditelji nevezanih držav v Delhiju so temu vprašanju posvetili prav tako veliko skrb

za pogajanja in končali sedanje vojno, pa so vsa prizadevanja ostala zamrznjena na stari platformi. Dejstvo je, da je zelo težko prizadeti pogoje za zeleno mizo, čeprav se je v ta na-

Slikarstvo med poezijo in prozo

Pariz

Ce se sprašujemo, zakaj si pravzaprav sleherni slikar želi, če že ne slikati, pa vsaj obiskati Pariz. Kolikor bi uporabili že milijonkrat napisano frazo, da je Pariz pač umetniško središče sveta, bi s tem ničesar ne povedali. Sicer pa poglejmo, kaj človeka umetnika privlačuje to mesto želja.

Ko sem nekaj časa prebivala v Parizu, sem prijateljici v Ameriki poslala razglednico s pariškimi motivi. Značilen je bil njen odgovor, da se ji Pariz z razglednice dozdeva kot nekako pravljeno mesto ali mesto iz kulis. V Ameriki namreč nimajo klasičnih mest s starimi hišami, ozkimi tlakovanimi ulicami, veličastnimi zgodovinskimi spomeniki, kamnitimi mostovi in podobno. Zato se naj ne čudimo, da Amerikanici tako radi zahajajo tja iz sene nebotičnikov v prijeten star svet vijugastih ulic in starih umazanih zgradb. To nam kaže tudi že stara znamna melodija »Ljubim Pariz«, ki so jo prav oni napisali.

Ko govorimo o Parizu, moramo ločiti klasični del in moderni del Pariza, ki obkroža starega in ga vse bolj in bolj tudi ogroža, saj so urbanisti v kratkem predvideli masovno rušenje zgradb. Človeku se dozdeva, da vsi slikarji, ki tako vneto slikajo motive starega Pariza hite, da ne bi kaj zamudili. Jutri bo lahko že prepozno za slikanje!

Najbolj opevani del (s strani slikarjev, seveda) je Montmartre, ki zavzema grič z istim imenom in njegovo vzhodno, kjer se nahaja tudi Pigalle, svet »pariškega vrabca« — Edith Piaff. Ulice so

v glavnem tlakovane in se bolj ali manj vzpenjajo proti vrhu, kjer stoji oziroma kot pravijo Parizani straši cerkev »Sv. Šreca« iz belega marmorja. Smatrajo namreč, da je grda, kar je tudi res, saj njen stil ne soglaša z okolico. Zato so pa poti do nje čudovite s svojo slikovitostjo: majhne trgovine z blagom, souvenirji in drugo različno kramo, na pločnikih stojeci majhni vozovi, nekake »scize«, napolnjene z rožami ali zelenjavom, za njimi pa zajetne ženske, ki te vabijo z »moja draga, moja lepa, kupi cvetje«. Na skoraj vsakem vogalu, in to na prostem, tako pozimi kot poleti, pečejo palačinke, za sladokusce pač. So pa pravi izvedenci v tej stroki.

Slikarje boste sicer srečevali povsod v Parizu, toda njihovo pristno priběžišče, če že ne »kraljestvo« pa je tako imenovano »Place de Tertre« — po naše kar enostavno »Trg na griču«, ki se nekako sramežljivo skriva za cerkvijo »Sv. Šreca«. To je čisto majhen trg, štirikoten, tako rekoč zaprt z vseh strani s starimi zgradbami, ki se že od onemoglosti sklanjajo nad trgom. Sleherna hiša ima ali atelje, ali trgovino s slikami, ali restavracijo, kavarnico, razstavne prostore in podobno. Na samem trgu pa ždijo strnjeni slikarji, eden bolj čudaški od drugega in to z vseh vetrov sveta. S svojimi stojali je trg podoben večbariču ogromnega orkestra, ki nima dirigenta. Sicer pa je dirigent že sama okolica.

Da, Pariz kot mesto je poezija za umetnost s svojimi

neizčrpnnimi viri raznovrstnih motivov. Pariz je kot spektor barv in večno utripajoče srce. Zato slikarjem nudi neskončno inspiracij, neskončno variacij in vedno najdejo kaj novega za svoje platno. Prenavljanja pravzaprav ni. To je torej tista magična sila, ki jih vabi v Pariz.

Proza večina teh, inspiracija željnih slikarjev pa je nedvomno v banalnem vprašanju »kako se preživljati«. Prodajati slike? Sliko po svojem okusu in navdihi? In kdo ima enak okus? Trgovci ali kupci so na žalost večkratdaleč od tega. Ponudba je velika, povpraševanje manjše. In s tem tudi malo denarja v umetnikovem žepu. Dozdeva se, da nekako vsak preži na srečo, da ga nekdo »odkrije«. Znano je, da se trgovina le redko vsaj dandanes ukloni umetnosti. Zato je torej red na umetnosti, da se ukloni trgovini. Dokaz: v Parizu tudi na tem »Trgu na griču«, boste opazili, kako revščina priganja mlade slikarje k uklonitvi pred trgovino. Tako da včasih pač za denar zavržejo svoj okus ali idejo in rišejo po okusu kupca, največkrat Amerikanca, za kogar je znano, da ima slab okus. Tako tak slikar na hitro nariše kako lutko ali kaj podobnega, da bo imel vsaj za prehrano, če ne drugo. Zlastno je videti mlade slikarje, ki pozimi zmrzujejo na Montmartru in s slikami pozabilajo svojo revščino. V tem se Pariz od znanih Touluse-Lautrecovih čedov ne razlikuje doslej. Tudi umetnost v Parizu, cilj vseh svobodnih slikarjev, se počasi nagiba k prozi, k komerciali.

Sicer pa je vsakemu posamezniku na voljo, pa naj si bo slikar ali začasni prebivalec, da si torej ustvari sam »svoj Pariz« kot je pač vsake kovač svoje sreče.

Saša
Dobrila

J
R
G
O
N
A
P
T
J

PANORAMA ● PANORAMA

Letopis OZN 1965

Ob 9. obletnici izstrelitve prvega zemeljskega satelita sputnika so ameriški načrtovlci zbrali naslednje podatke oz. dogodke:

V vesolje so doslej poslali 607 umetnih satelitov, od tega 21 s posadko. Okrog zemlje kroži 201 satelit v 877 ostankov nekdajnih satelitov. Ciovo je bil v vesolju skupno 2300 ur. Kdaj bomo končno prišli na luno? Pred devetimi leti so napovedovali, da ne pred letom 2000. Danes računajo v ZDA, da bi se to lahko zgodilo že leta 1968. Američani so prepričani, da so pred SZ glede števila satelitov. Nihče pa ne izključuje možnosti, da SZ spet ne pripravlja presenečenja - poteka na luno za 50. obletnico oktobra revolucije v letu 1967.

PATENTNI
URAD

Kratke zanimivosti

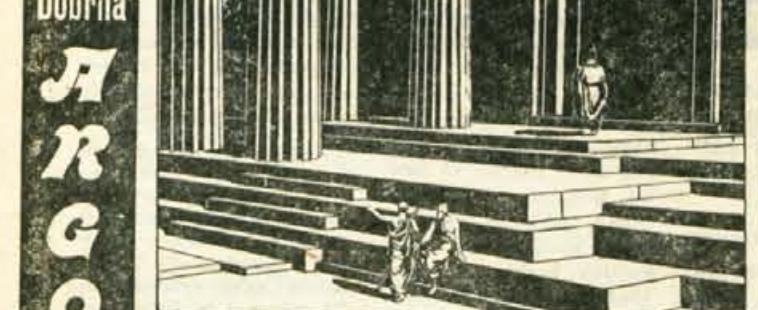
• Poljski znanstveniki so uspeli iz zelenih alig. dobiti novo zdravilo proti tifusu in paratifusu.

• Pri gradnji jezu v azijskem delu Sovjetske zvezde so z eksplozijo 5200 ton razstrelišča proti amonitu ustvarili sto metrov visok in petsto metrov dolg jez. To je do sedaj najmočnejša eksplozija v juniju 1967.

Paberki iz preteklosti

Cez stab mesec bo minilo sto let od hude nesreče v Stražišču. Takrat je pogorelo nad sto hiš v tem delu Kranja. Novice so v sredo, 21. novembra 1863 takole poročale o tej veliki nesreči:

Iz Stražišča blizu Kranja — Novice žalibog! večkrat naznajajo nesrečo poogni; ali tako grozne, kakor je v soboto ponoči tukaj bila, ni je še bilo. Ob dveh je začelo v neki bajti pod St. Petrom goreti, ob treh pa je nad 100 hiš in družij poslopjih bilo žuta in pepel. Silna sapa je pihala z Gorenjskega, in zato je plamen od poslopja do poslopja, večidel s slamo kritega, segal tako hitro, da vse je bila ena, nepreigrana ognjena rajda. Pomoči ni bilo nobene mogoče, ker v enem hipu je bilo vse v požaru; zgorelo je ljudem vse do kraja, razen tega, ker so v nagnici čez život svoj vrgli, da

gorenjski kraji in ljudje ● gorenjski kraji in ljudje

Puškarstvo v Borovljah

in usoda Puške strokovne šole
Kranju

(Nadaljevanje)

To propadlo puškaško podjetje, v katerem bi izdelovali izključno samo lovsko munizijo. Zamisel glavnega pobudnika Viktorja Omerse v Kranju je organizacijsko kakor strokovno-tehnisko popolnoma uspel, tako da je to novo podjetje z leta 1931 priległo obravnavati s popolnoma novimi stroji, ki so bili dobavljeni iz Anglije in Belgije. Za tehničega obravnavanja v tem podjetju je bil nameščen strojni mojster puškarstva stroke, korovski rojak Avgust Smolé.

Fabrikacija lovske munizije se je v tej novi »Puškarne« izredno dobro razvijala, tako da je dosegla v kratkem času svojega obstoja po kakovosti inozemske izdelke te vrste.

Selitev celotnega inventarja Drž. puškarstva Sole iz Kranja v Užice se je izvršila sred meseca septembra 1929, z rednim šolskim poukom v Užicah pa se je moglo pri-

četi še 10. februarja 1930. To pa zaradi tega, ker za prevozne stroške šolskega inventarja upraviteljstvu šole niso bili pravčasno dani na uporabo potrebni krediti. Obveznost, da preskrbi Drž. puškarstvo šolo s prostori, kurjavo in razsvetljavo, je prevezela mestna občina Užička. V ta namen je bila preurejena mestna stanovanjska hiša za praktične delavnice in upravilni pisarno, učilnice za teoretični pouk pa je bila na uporabo v svojem poslopu Drž. gimnazija v Užicu. Ker Drž. puškarstva šola in njen namen v Užicu nista pravega razumevanja ne pri odločilih faktorjih, se manj pa pri tamšnjem ljudstvu z dežele in iz mesta, je prišla zaradi stalnega padanja obiska pred izbiro, da se ali zapre ali pa premesti drugam. Da se je moralna Drž. Strokovna šola za puškarstvo v Kranju kot obmejnega mesta države odstraniti in premestiti v Užice na izrecno zahtevo generalnega štaba v Beogradu, se je

3988 inventarnih komadov orodja, priprav, strojev in druge šolske opreme, 262 knjig, pa večini strokovno-tehniskih in 73 raznih predlogov. — Surovin in polizdelkov je bilo v vrednosti za 59.640.79 din, izdelkov v sestavnih delov pušk pa za 21.214.50 din.

V Sarajevu pa puškarski oddelki, kakor je bilo nave-

deno v omenjenem ukazu, ni bil odprt, ker bi brez strokovnih učnih moći to tudi ne bilo mogoče, temveč so ves inventar bivše Drž. puškarstva šole enostavno dodelili splošnemu obrtnemu oddelku.

S

to zadnjo poteko je bila

usoda nekdaj že zelo lepo razvijajoče se Drž. strokovne šole za puškarstvo v Kranju po preteku 13 let obstoja končno zapuščena.

Leta 1948 je bilo zasebno podjetje za fabrikacijo lovskih munizij nacionalizirano in leta nato je priselila obravnavanje v Glavnega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije.

Puškarstvo delavnico J. Mišica v Kranju pa je eno leto prej, to je leta 1947, prevzela Zveza vojaških vojnih invalidov Slovenije.

Romunski geologi so v Fundul Moldovau našli ležišča bakrove rude. Rudo bo do zacetki izkoriscati konec prihodnjega leta.

V Keniji in Ugandi bo do pobili okoli šest tisoč soton, ker ni dovolj hrane za te debelokože. Danes živi v Afriki okoli 300 tisoč soton, letni prirastek pa je

40.000 mladičev.

Za upravnika tega puškarstva je od Glavnega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije postavil

ljen Drago Vraničar, absolvent nekdajne Drž. puškarstva šole v Kranju. Vsa važna strokovna dela pa veste in z uspehom izvršujejo puškarji — absolventi bivše šole.

Pod okriljem invalidskega podjetja »Puškarne« v Kranju se je ustanovila in organizirala nova Puškarstva strokovna šola, ki je z rednim delom prilečila s šolskim letom 1951/52.

JANKO RAVNIK

Kratke zanimivosti

• Letos znaša Nobelova nagrada 1,5 milijona kron, to pomeni, da dobi vsak nagrajenec 300.000 kron. Sklad za Nobelovo nagrado so od leta 1900 podvojili in znaša danes preko 69 milijonov kron.

• Romunski geologi so v Fundul Moldovau našli ležišča bakrove rude. Rudo bo do zacetki izkoriscati konec prihodnjega leta.

• V Keniji in Ugandi bo do pobili okoli šest tisoč soton, ker ni dovolj hrane za te debelokože. Danes živi v Afriki okoli 300 tisoč soton, letni prirastek pa je

40.000 mladičev.

»O, nesrečnik, ki si podedoval njegovo kri!«

Toda, kaj govoril? Samo, da je živ!

Tudi Ebnerjeva ne razume njenega vzlikiva, ne spremembe, ki jo je tako nemudoma opazila na Stefi.

»Ne ženite si tega preveč k srcu, pravi in je tolazi, da se podobni pobegi pri fantih Slavkovih let večkrat dogajajo. Zamikajo jih pustolovsčine. Toda pri Slavku, kakor eklepa, gre za nekaj drugačega. Fant tripi. To mora Stefi razumeti. In tega otrok ni sam krv. Da, prav dobro razume, pravi Stefi. Otrok ni krv. Kriva je samo. Zaradi nje žančujejo in »ovražijo otroka.«

»Ne zaradi vas!«— hoče Ebnerjeva omiliti svoj editek. »Vi niste krivi. Kriva je zloba vaše tačke. Ona je podgrajala sovraštvo do vas.«

»Ne samo ona,« se obitožuje Stefi. »Tudi sama sem kriva. Morala bi živeti kakor večina drugih. Morala bi biti ponizna, hlapčevana, spôšťovati oblast v cerkev, morala bi se prilagoditi. Morala bi dati prstan in verižico za oboroževanje. Ne smela bi povedati gospom resnicu v obraz. Toda, pojdiva k orožnikom. Saj boste tako dobri, da me boste spremigli. Tako hudo mi je, prizna prvič v življenju svojo nemoč in bolečino.«

12

Na orožniški postaji jo komandir zančljivo pogleda. Pred uro so mu telefoniral iz Münchna, da so na vlaku München-Friedrichshafen prijeli nekega tantiča, ki je imel vozno karto do Bodenskega jezera. Ker je bil sam, so ga vprišali, kje ima starše. In ker je fant prišel v zadrgo in ker je imel pri sebi tudi kartu Penzberg-München, so mu telefonirali, če je kdo v Penzbergu vprišal po kakem pobegom fantiču. »Ne, nihče,« je odgovoril, toda zlažal, ko vidi Federlove vso obupano, sluti, da gre za njenega sina, trmoglavec, ki noče nikomur povedati svojega imena.

»Veliko prošnjo imam do vas, gospod komandir.«

»Vem, vem! Smrkovec je pobegnil.«

»Torč je veste?« se zaciudi Stefi.

»Telefonirali so mi. A če je vaš nismen populnomu gotov. Smrkovec je trmast. Ni hotel povedati, čigav je. Ko bi ne imel pri sebi vozne karte iz Penzberga, bi ne posumil, da je vaš, zavrti komandir telefonsko ročko ter zahteva zvezo z železniško policijo v Münchenu.«

Celih deset minut trajala preden ga zvežejo. In celih deset minut z zančljivim molkom opazuje izpod čela Stefi. Ko zavrti telefon in komandir sname slušalko, Stefi ne razloči nobene besede, ki prihaja po žici v komandirjevo uho. Samo nerazločen hrešček šum sliši, a ja tečno nestrašno, kaj ji bo komandir povedal o Slavku.

»Da, tu se je zglašila neka ženska, ki pogreša otroka,« so edine besede, ki jih je slišala in komandirjevo vprašanje, če je bil otrok običen v mornarsko obliko in pokrit z mornarsko kapico s ščitkom, kakršne so bile tedaj v skladu z vojno v modri.«

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

II. del

TRI LCA DOLGA POT

59

Da, tudi ona je soodgovorna! Toda, kako naj pazi na vsak otrokov korak, odkar je zbolel Friedrich. Kaj naj reče Stefi, ki ji je otroka zaupala. Kako naj ji bo v oporu v tej težki urki, ko je tudi sama obupana. Slavka je imela rada sama. In tudi slepi mož ga je imel rad. Bila sta vendar brez otrok in Friedrich je prav davki rekel, da bi bil Slavko nujn dedic.

Ne, o tem sedaj ne bo pripovedovala. Te besede bi bile jalovolažba. Samo roke lahko sklepa in sele sedaj, ko je nemoci prijetljivca padlo pismo iz rok, se skloni in ga pobere. Toda Stefi je ne vidi; zrušila se je nad mizo, njene roke grabijo v lase, njeno telo se stresa v krčevitem intenzen.

Ebnerjeva pa drži v rokah pismo. Ne ve, kaj bi z njim, dokler ne začne same prebirati strahotnih besed. Toda nje se polašča groza, vendar hoče prebrati pismo do kraja.

Da, tudi tu piše, da gre otrok k starji mami, prav tako, kakor je davi, preden je sel, rekel njej. Ni ga gledala, ko je odhajal. Ko bi ga, bi ga počkalila nazaj, saj je odsel brez šolske torbe, ji pogled obstane na šolski torbi, prislonjeni k kredencu.

Da, tudi tu piše, da odhaja k starji mami, hoče povedati Stefi, a Stefi samo ihri in razen svojega obupa ne sliši in ne vidi nikogar.

Zato se Ebnerjeva ponovno zasmiri v pismo in se začudi, ko boste, da gre k starji mami v Borjanu.

Borjana? Kaj pomeni Borjana? ne razume, a potem bere dalje, dokler ne vzdlikne: »Morali bi obvestiti orožnike! Fant je pogbenil! Morda bi ga še lahko prestregli.«

Toda Stefi je ne razume.

»Slušite! Fant je pogbenil! V Svico hoč! In iz Svice v Italijo kaže!«

»Sleben, ieh will nicht mehr leben, ieh gare v ehr. Ichi se spreminja v močvirno trsje ob res.«

Obupu strmi v vrtničasti tok, ki se pojavlja pred njim in se boj s seboj drobno Slavkovo truplo.

»Ne! Ne! Ne!« odganja strahotni pismo, ki se dognati do kraja.

Stavki, tudi črni ptice, ki se podne pod vrtničasto res.

Raje umrjem... Ieh sterber...«

Slavko je zavrti komandirjevo uho. Samo nerazločen hrešček šum sliši, a ja tečno nestrašno, kaj je komandir povedal o Slavku.

»Ne obupuje! Me niste razumeli? Preberite pismo do kraja.«

Ebnerjeva pomoli pismo, a ker ga Stefi ne vzame, ga ji prebere sama.

»Nočem več živeti. Ne morem več živeti. Raje umrjem, kakor da bž živeti. Odhajam k starji mami v Borjanu. Pisal ti bom preko Svice. Ne bodi žalostna in ne bodi huda, ker sem ti vzel denar za vozno za vlak do Bodenskega jezera in za par-

nik.«

Stefi počasi doumeva te besede. Prebuja ee iz obupa, zato pa jo zgrabi obup z druge strani: Slavko je vzel denar, Slavko ji je pustil samo pismo! Slavko je podoben Francu, se spomni moževih pobegov in izginotij svojih prihrankov. Kakor včasih, ko je za pogbelim mogen pogledal v emaro, če je še tam hranilna knjižica, stopi tudi sedaj k šivalnemu stroju in odpre predalček, v katerem je hranila denar.

GLAS pionirjev

V jesenski tih čas

Jesen. Nebo je nekoliko oblačen; sonce, ki se je čez dan pokazalo, je že davno zatočilo v zlatu-rumeno morje hribov. Mrak lega na zemljo. Veter lahko pozabava rumene liste dreves, vse naokoli je smrtna tišina. Videti je kot da narava in ljudje nekaj pričakujejo. Sedim pred hišo in mislim.

Natanko taka jesen je bila pred dvema letoma. S sestro sva sedeli na pragu in trli orehe. Mati je v kuhinji pospravljala posodo in pripravljala večerjo. Očeta ni bilo doma. Sestri sta bili pri sosedu. Tako sem sedela na pragu in nemo zrla v naravo. Kdaj pa kdaj je veter odnesel list z drevesa in se z njim lahko poigraval ter mu končno dovolil, da je legal na zemljo. Zanj je torej končano. Zazrla sem se v poslednji list na visoki stari hruški. Veter se je neusmiljeno poigraval z njim, vendar ga ni odtrgal in ponesel v kraljestvo smrti. Mrak je bil eddalje gostejši. Drevesa so se spremnili v velike posasti, ki z razprtimi rokami čakajo, da pograbijo nekaj, kar nam je vsem draga. Mrazilo me je, vendar sem ostala pred hišo. Očka se je vrnil domov. Njegov obraz je bil bled, bil je tih. To pot me ni napodil v kuhinjo, šel je mimo, kot da me ne vidi. Cez čas sem iz hiše zaslila jok. Vedela sem, kaj se je zgodilo. Naš priatelj — skoraj oče — je umrl. Solze so mi seveda steklo po lich. Zazrla sem se v staro hruško. Prav tedaj je veter odtrgal z nje še zadnji list, ki je še nekajkrat zaplaval v zraku, potem pa legal na zemljo. Tega je po-

tem še čkal. Tedaj sem začutila, da je jesen žalostna, siva starka, ki prinese s seboj toliko žalosti in strahu. Jesen je tokrat privreda smrti.

Sredi premišljevanja in obujanja spomina me poklicke priateljica. Obljubila sem ji,

da ji bom pomagala pri nalogi. Ko sem šla k nji, sem opazila, da se je zvečerilo. V dolino je tegla megla. Po nebu je plaval ščip.

Boža Mezek, 8. a razred
Osnovna šola, Sk. Loka

Pozabljeni grob

Vseh mrtvih dan. Vse hiti na grobove svojcev. Meni uide misel na gomilo, zapuščeno na koncu gozda imenovanega Hrastovec.

Bil je mlad fant, po imenu Ivan, vedno veselega, včasih nekoliko otočnega obraza. Kot partizanski kurir se je večkrat oglasil pri naši hiši ter pripovedoval o svoji tih Dolenjski, kjer stoji njegov dom in kjer so tudi njegovi dragi domači. Tako se je veselil svobode, v duhu je že videl dan, ki se kakor pomladno jutro poraja po temni noči.

Toda prišlo je drugače. Nekega aprilskega jutra je naletel na nemško zasedo, katero je vodil domači Izdajalec... Drugi dan so ga tovarši nosili z razbito glavo in ga pokopali pod zeleno bukev ob koncu gozda na majhni vzpetini. Tam so se končale njegove nade...

In sedaj? Že davno je pregnan tujec. Dvajsetkrat je že vzbrestela bukev, pod katero leži Ivan, pa se ga še nikče ni spomnil. Kje so njegovi domači? Je tudi nje doletela enaka usoda, kdo ve?

Na to pozabljeni gomilo sva z bratom pričala svečko in položila šopek jesenskega cvetja.

Ivica Gašperlin, 7. b
Osnovna šola Šenčur

Odprla so se vrata nove šole

Ker vsak nekoč postane star, je tudi naša šola postala stara in pretesna. Veliko veselih uric, ki jih ne bo mo nikoli pozabili, smo pre-

veli v njej. Toda na gričku zunaj vasi stoji moderna šola. Otvorili so jo v nedeljo. Povabili so goste iz Kranja in drugih krajev Slovenije, pa tudi vse učitelje, ki učijo in so učili na naši šoli. Pionirski odred se bo imenoval po Nandetu Majniku, ki je učil na Jezerskem, nato pa v Preddvoru in je padel med NOB. Šola pa je dobila ime po pesniku in jezikoslovcu Matiju Valjavcu, ki je zelo ljubil gore nad svojo rodno vasico Belo in se jih je večkrat spomnil v pesmih.

Po kratkem govoru, ki ga je imel tov. Franc Puhar, so učenci recitirali, osni razred pa je imel zborni recitacijo. Nato je tov. Berta Golob spejela ključ nove šole. Po otvoritvi smo si ogledali prostore. Najbolj nas je privlačila zbornica in televadnica. Seveda pa tudi učilnici za

Obiskali smo Josipa Ribičiča

Zadnji dan našega bivanja na Debelem rtču smo obiskali Josipa Ribičiča, pisatelja, ki je napisal številne mladinske knjige. Pisal je že pred prvo svetovno vojno in kasneje, ko je Slovensko primorje s Trstom ostalo pod Italijo. Želite smo ga spoznati kot pisatelja, ki je živel in delal v Trstu po nastopu fašizma, ko je postal življenje za Slovence nemogoče. O tem smo že slišali v Šoli. Kasneje je živel in delal v Jugoslaviji.

Presenetili smo ga pri delu na vrtčku ob prijetno urejeni hišici na Debelem rtču blizu Mladinskega naravnega zdravilišča.

Prvič smo ga videli in takoj smo ga vzljubili. Takoj smo spoznali, da se zna z nam ali žaliti. »Kajne«, je rekel, »našli sta kotiček, oštarijo Pri Čiču« in pokazal na narisanis ribci ob napisu.

Povabil nas je in pogostil s slaščicami, sadjem z vrtca, malinovcem. Vse polno dobro je bilo na mizi, poslužili smo se jih in postušali zgodbe... Zamislili smo se in postušali; spoznali smo tako od blizu pisatelja in urednika mladinskih časopisov.

Po svoji knjigi »Mlada leta« je pripovedoval, kako je zagledal luč sveta, a bil je star že tri leta... Povedal nam je, kako je nekoč, ko je bil 5 let star, lovil ribe in ujel veliko ribo, vrvica je bila napeta... Tudi mi smo napeto poslušali... Čim bolj se je bližal trenutek, ko bi se morala pokazati riba, tem večji nemir se ga je loteval... Nenadoma kot nož v srce — bila je copata... ta nesrečna copata...

Pripovedoval je, kako je preživel okupacijo v številnih zaporih Italije, da je danes ne ve, kdo mu je postal nekoč obilen paket, ki je razveselil številne sotrpine. Najbolj nas je zanimalo tedaj, ko je pripovedoval, kako so ga fašisti aretrirali. Ne bomo pozabili, kako je zavil v oljato krpo revolver in dinamiter spremljal povajal vse to v gips, da je bilo videti kot kamén in ta kamen položil na vrt k zidu. Drugi dan je bila hišna preiskava celih set ur, družina pa je napečito opazovala, kako so z lopatami udarjali tudi na ta kamen... Tisti dan so aretrirali vse, razen njegove žene, toda prišli so tudi ponjo, ker se je »zahvalila«, da so aretrirali družino.

Se in se bi ga poslušali. Pri odhodu nam je še pokazal utico z ladijsko svetlico, dalje koyana vrata, ki so, kot je rekel, zaklenjena, a vseeno okrog je prost vsišč. Vedno se je salili in spoznali smo, da je pri svojih 80 letih čil in zdrav, da mu jih ne bi prisodili, ko ne bi tega sam povedal. K njegovi 80-letnici, ki jo bo obhajal 3. novembra letos, mu želimo še veliko plodnih let.

Milka Marušič, Vida Tomažič, Alenka Požar, Zlata Pervanja, Ljuba Senčar

Peto pismo

Mirica se vedno prav spomni

Sedesetletni Andrej je zelo zabaven mož. Mnogokrat pove resnično, zelo smešno zdobjico. Od sreč smo se nasmejali tudi tej.

Vročega poletnega dne si je Andrej obriral pot s plešaste glave. Ko je Mirica videla, ga je vprašala:

»Gospod Andrej, ali v nimate las?«

Sedaj hodi Mirica že v prvi razred — takrat pa je bila stara pet let.

»Ne Mirica, nimam. Ali ti nimaš rada moških brez las?«

»Ne.«

»Kaj pa, če bi bil plešat bogat, a z dolgimi lasmi rezen, katerega bi rajil?«

Mirica je pomisliла in resno odgovorila:

»Takega z dolgimi lasmi in mnogo denarja.«

Marta Bogataj, 8. a
Osn. šola Preddvor

»Odmevi izpod Krvavca«

»Odmevi izpod Krvavca«, to je naslov glasila mladincev, pionirjev in ciljanov osnovne šole Cerklje. Glasilo izhaja že enajsto leto. Pred dnevi je spet izšla 1. številka. Lepo ilustrirana in na 56 straneh v glavnem primažno zgodovino cerkljanske šole od njene ustanovitve pred 106 leti pa do danes. Prva letosnjša številka je v glavnem posvečena otvoritvi nove šole, ki so jo v Cerkljah na svečan način izročili svojemu namenu 15. oktobra letos. To zanimivo glasilo ureja poseben uredniški odbor, ki ga v glavnem sestavljajo učenci sami, pomagata pa mu učitelj Jože Vari in strokovna učiteljica Julka Kokelj. Ta uredniški odbor je prav gotovo eden od najbolj marljivih in delavnih uredniških odborov. Na tej šoli so bili prvi, ki so dali pobudo za tako glasilo in tudi vseh 11 let redno izhaja in primažno najzanimivejše dogodke tako v šoli kakor tudi v kraju samem. Največ prispevkov glasilo primažno prav od avtorjev — učencev vseh razredov. Šola ima namreč kar 570 učencev in učenek. Prav zato je čisto v ajetu tako priljubljeno, da ga radi prebirajo tudi starejši.

Imele bomo nov plašč

Ce ste se odločile, da kупite za letošnjo zimo nov plašč, potem ga boste verjetno dale sešti tudi po zadnji modi. Seveda pa ne smete biti preveč pogumne in pri izbiro modela pomislite tudi na to, ali je primeren za vašo postavo.

Letošnja moda naj bi posnela v kot klasične zimske tone, ki so doslej naznačevali prihod hladnih dni in dala poudarek živahnim barvam kot so oranžna, rdeča, zelena, modra, vijoličasta in druge. Tudi linija naj bi bila mladostna, nekako dekliška. Pas je nekoliko dvignjen, toda le rahlo nakazan. Rame na so še vedno ozka, rokavi zmerino široki v raglan, kimono ali navadnem vstavljenem krovu. Vidni šivi in preliv so še vedno med glavnimi elementi, ki dajejo pečat letošnji modi. Ne pozabite tudi na lepe, lahko bolj majhne, dvorštne gume. Ovrtniki so vedno malce odstopajoči ali stoječi, nadomestni pa jih lahko tudi krzno. Bolj zahtevni kroji, ki dajejo plaščem rahlo zvonasto obliko, pa so za svezanje priložnosti.

In kakšno blago si bomo kupile? Izbirale bomo predvsem med dvojnim gabrdenom ter mehko in vidno tkanimi tkaninami. Za letošnjo barvito zimo pa si lahko omislimo tudi karo vzorec.

Če se radi posladkate

KRHKE PRESTICE

14 dkg surovega masla primesamo 17 dkg sladkorja in eno jajce. Dodamo še 22 dkg moke, naredimo testo in ga damo nekaj časa na hladno. Nato oblikujemo prestice, jih pomažemo z beljakom, potresemo s kristalnim sladkorjem in svetlo rumeno zapečemo.

SADNO PECIVO

Potrebujemo 30 dkg moke, 15 dkg masla, 15 dkg sladkorja, 4 cela jajca in 2 rumenjaka, 2 kavini žlički pecilnega pršnika in 1/2 kg jabolka. Tako pripravljeno testo damo v pekač, še prej pa nanj položimo na krhlico narezana olupljena jabolka eno poleg drugega. Ko je pecivo pečeno, ga potresemo s sladkorjem.

SALAMA Z OBLATI

Zmešamo 15 dkg sladkorja, 15 dkg masla in 6 dkg čokolade v prahu. Maso namažemo na oblat, katerega prej navlažimo, in sicer tako, da ga damo med dve mokri serveti. Dodamo še na koščke zlomljene albert piškote in oblat zvijemo podobno kot rolado. Pustimo nekaj časa, da se oblat posuši, in tako pripravljeno salamo serviramo.

Vsako jutro eno jabolko!

Sadež, ki ga imenujemo jabolko, je doma v Mali Aziji. Zanj je značljivo, da laže prenaša vlago kot veliko vročino. Pri nas ga gojimo doma in v vseh pokrajnah, uživamo pa ga svežega, nastrganega, pečenega ali kuhanega.

Jabolko vsebuje:

- 10 – 14 odstotkov sladkorja (fruktoze, glukoze, saharoze), ki dajejo energetsko vrednost od 35 do 37 kalorij na 100 gramov,
- minerale,
- vitamine B1, B2, PP in C,
- vodo (80 do 90 odstotkov) in organske kisline, ki mu dajejo vonj,
- celulozo, ki preprečuje draženje črevesja.

Jabolko vsebuje veliko paktina in ga zato zdravniki priporočajo bovinom z lenim črevnjem.

Nekaj nasvetov

● Da bi ohranili – ali pa si pridobili – belino zob, jih dvakrat tedensko očistite z mešanico limoninoga soka in jedilne sode. Najprej popotite zobno krtičko v limonin soko, potem v sodo in zdrgnite s to mešanico zobe.

● Zlat nakit operemo v mlačni milnici, potem pa ga pomocimo v alkohol. Ko se posuši, ga zdrgnemo s suho krpo.

● Verjetno imate v stanovanju vsaj en bakren predmet: pladenj, džezvo za kuhanje kave ali kotliček. Šča-

soma postane bakrena posoda temna in jo je treba očistiti. Nikarite jo drgniti z detergenti ali vimom, kjer boste – pri še takoj pažljivem čiščenju – ranili gladko površino. Pomocite raju mehko krpo v ostanki piva in z njim dobro natrite bakreno posodo. Po tem jo zdrgnite še s suho krpo in posoda bo bleščeca.

● Torte, ki smo jih preliili s kremo, smemo rezati le z vročim nožem. Preden pričnete rezati torto, denite nož v vročo vodo; le tako bodo kosi gladiki in ravni.

Če imate preveč ali premalo kilogramov

Če imate vsaj pet kilogramov več, kot je prav, ubogajte naše nasvete; če je kilogramov še več, odišite k zdravniku!

Najprej pa si prve tri dni zapisujte vse, kar ste pojedeli! Prijele se boste za glavo, ko boste pregledale seznam zaužitih jedil! Torej?

● Navadite se na obilen zajtrk, potem pa do kosila nič.

- Jejte počasi in dobro žvečite hrano!
- Ce ste med obroki lačni, popijte kozarec vode ali mleka. Voda ne redi.
- Bodite aktivne, zanimajte se za vse in ne razmišljajte o hrani.
- Nikomur ne govorite o svoji dieti!
- Bodite potprežljive! Nagrado boste osvojile z vztrajnostjo. Tedensko smete shujšati za pol kilograma. Ne gladujte dva dni, ker se boste tretji dan preveč najedeli!

In kadar ste suhi kot treska?

● Lažje je shujšati kot se zrediti. Navadite se postopoma na večje količine hrane.

● Pred zajtrkom globoko vdihnite zrak pred odprtim oknom, popijte kozarec vode v majhnih požirkih in dobro zajtrkuje!

- Sprehajajte se pred jedjo, kadarkoli utegnete!
- Jejte ves dan, toda le lažje jedi, da si ne pokravite teka za večje obroke!

● Ne pretiravajte s pecivom in sladkarjami, ker si lahko nepopravljivo pokvarite postavo!

- Jejte vse! Spite devet ur dnevno!
- Ko boste zadovoljivo težki, zmanjšajte obroke, dokler ne boste jedli spet normalnih 2500 kalorij. Nadzorujte težo, in ko pričnete hujšati, dejte spet več!

Suha koža potrebuje vsakdanjo nego

Suha koža imajo največkrat svetloške; takšna koža je fina, občutljiva, in skoraj bi mogli trditi, da je prozorna. Zimski veter, jesenska vlaga ali poletno sonce ji lahko hudo škodijo. Zaradi tega jo je treba skrbno negovati vse leto in ji dodajati potrebitno množino maščob.

Vsako jutro je treba suho kožo otreti s tekočino za odpravljanje ličila, ki ne vsebuje alkohola. Potem je potrebno umiti kožo s toplo vodo, najbolje s kamiljenim čajem, potem pa umiti obraz s hladno vodo. Žene s suho

kožo se ne bi smejo umivati z milom. Po umivanju je potrebno natreti suho kožo s hranljivo kremon, ki jo bo ščitila pred vetrom ali soncem.

Suho kožo je treba vsak večer očistiti s čistilnim mlekom, potem kožo dobro zmasirati, umiti obraz z mlacično vodo in pustiti, da se vodne kapljice na obrazu same posušče. Na suh obraz je treba dati hranljivo kremon (najbolje na bazi lanolina) in jo pustiti pol ure na obrazu. Potem je treba odstraniti odvečno kremon z vato.

Za jesenske in zimske večere

Pletenje in kvačkanje

Začeli so se dolgi jesenski večeri in tako se bo marsikatera posvetila tudi pletenju ali kvačkanju, ki še vedno ni iz mode. Z vzorci ne bo težav, saj jih lahko najdete v naših in tujih revijah.

Letos so zelo moderne debelo pletene obleke. Vzorec je lahko enostaven, zato vam bo šlo delo hitrejše od rok, obleka pa bo elegantna in neprimerno cenejša. Če pa ste vajene pletenja, se lahko lofite tudi zahtevnejšega vzorca.

Za smučarski pulover ku-

pite debelejšo volno in ustrezne pletilke. Se vedno so moderni vzorci s kitami in puloverji v dveh barvah z gladkim vzorcem. Ko izberate barve, pazite na lepo kombinacijo z zimsko garderobo.

In še nekaj o kvačkanju. Za jopici ali pulover potrebujete približno 50 dkg tanke ali srednje debele volne, odvisno od izbranega vzorca. Najbolj primerna je kvačka številka 2 in pol ali 3, krog pa si naredite po jopici ali puloverju, v katerem se najbolje počutite.

Pulover in nogavice so enake barve, bodisi svetle modre temnozelene, rdeče, odvisno od kombinacije obleke.

Po uspehu in težavah tržiških kegljačev

Vseeno na državno prvenstvo

Mlada tržiška ekipa kegljačev KK Ljubljaj je pred 14 dnevi na slovenskem prvenstvu v Celju dosegla lep uspeh, saj so kljub slabim možnostim za trening (imajo samo enostezno kegljišče, ki pa je slabo), med 28 ekipami zasedli odlično šesto mesto in s tem pravico do nastopa na državnem prvenstvu, ki bo 5. novembra v Sarajevu.

Po vrnitvi iz Celja sem zapisal predsednika kluba Danila Robleka, da pove nekaj o dosedanjem delu kluba, o finančnem stanju, pogojih za trening, kako je z gradnjo štiristeznega kegljišča in seveda o tem, če se bodo udeležili državnega prvenstva.

Dvestotin članom KK Ljubljaj je na voljo slabo enostezno kegljišče, ki je last gostinskega podjetja Zelenica in za katerega morajo plačati 15.150 dinarjev mesečne najemnine. Pogoji za trening tekmovalcev so nemogoči, ker je kegljišče popolnoma zasedeno. V klub je včlanjena večina tržiške mladine, ki nima, razen obiskovanja gostinskih lokalov, drugega razvedrila.

»Od 270.000 starih dinarjev — ki jo kot dotacijo dodelijo ObZTK Tržič — nam, ko plačamo letno 181.000 dinarjev najemnine in 80.000 din za razsvetljavo, za tekmonačja dejansko ostane zelo ma-

lo. Veliko govorja je že bilo o izgradnji štiristeznega kegljišča, vendar je vse ostalo le pri obljubah, tako da smo izgubili vsako upanje.«

Na vprašanje o udeležbi na državnem prvenstvu mi je Danilo Roblek dejal: »KK Ljubljaj se je takoj po vrnitvi

s slovenskega prvenstva obrnil na ObZTK v Tržiču za pomoč, ker pa le-ta nima denarja, smo zaprosili nekatere tržiške podjetja. BPT, Peko in Tovarno kos in srpski, ki so nam obljubili podporo, tako da bomo lahko odpotovali na prvenstvo.«

Tržiški kegljači ne zastopajo le kegljaškega kluba, ampak občino Tržič in je bilo zato res potrebno, da so jih podprla podjetja in jim omogočila nastop.

D. Humer

Vodi BPT

V Tržiču nadaljujejo z nogometnim občinskim sindikalnim prvenstvom. Vodijo nogometni BPT s 7 točkami pred Pekom, Avtoopremo, Pilarno 4, Carina 2, Runo 1 in Tovarno kos in srpski brez točke.

Prišlo je že do prvih presečenj. Tako je favorit za prvo mesto BPT igral neodločno s Pilarno, Carina pa je preprečljivo premagal Avtoopremo, neposrednega tekmeča za drugo mesto. Razveseljivo je, da si vse tekme

ogleda veliko število gledalcev, ki pa ne morejo biti zadovoljni s sojenjem.

Na listi strelcev vodi Krč (Peko) s 4 golmi pred Ternom (BPT), ki je dosegel 3 gole.

REZULTATI — Peko : Pilarna 3:1 (2:1), BPT : Carina 3:1 (3:1), Pilarna : Tovarna kos in srpski 2:1 (1:0), Carina : Avtooprema 3:0 (1:0). BPT : Pilarna 1:1 (1:1). Peko : Runo 4:3 (3:1).

Tekmovanje se nadaljuje.

D. H.

Spomenik v Vratih

V nedeljo, 30. oktobra, ob 10. uri

V spomin na vse mrtve gornike, ki so žrtvovali svoje življenje iz ljubezni do gora, bo odkrila Planinska zveza Slovenije v nedeljo, 30. oktobra, ob 10. uri dopoldne v Vratih spomenik, ki predstavlja relief alpinista in knjigo, ki ima vgravirana vsa imena in podatke o gornikih, ki so se ponesrečili nad dolino Vrat, na Triglav, Stenarju, Rokavil.

PZS je izvedbo del zaupala PD Jesenice, ki vabi na odkritje spomenika vse sorodnike pokojnih planincev. Prometne zveze z avtobusi so ugodne. Iz Mojstrane bodo vozili posebni avtobusi ob 7.30 in 8.30 do Aljaževega doma. Do spomenika je še približno 20 minut vožje. Odkritje spomenika bo ob vsakem vremenu.

L. K.

Smučarska proga

NA SIMNOVCU...

Zaradi slabih snežnih razmer in neurejenega smučišča je bila sedežnica na Simnovcu pozimi slabo izkoriscena. Krivo je nezanimanje Ljubljana-transj-rita, ki ni napravil ničesar za ureditev smučišč. Letos bo končno urejena smučarska proga ob sedežnici in to na pobudo smučarske sekcijs podjetja Kamnik, ki je z miniranjem očistilo progo.

...IN V MENGSU

Prizadevni smučarski delavci iz Mengša so kljub skromnim sredstvom napravili smučarsko progo na pobocju Mengškega hriba. Pristem jim je nudila pomoč ekipa podjetja Kamnik, ki jim je progo očistila.

Podobne ideje ni uspel uresničiti kamniškim smučarjem za progo s starega gradu.

Preberite mimogrede

• Mladinci in mladinke KK Jesenice imajo že vedno redne treninge kljub temu, da so morali zaradi objektivnih težav zapustiti gorenjsko ligo.

• Pionirska hokejska šola na Jesenicah je te dni začela svoje delo na ledu. Solo vodi Jože Trebušak, ki se zaradi tega ni udeležil treninga v Budjevcih na Češkoslovaškem.

• Jeseniški smučarji s prostovoljnimi delom urejajo tekmovalne proge na Črnom vrhu, tako da bodo za novo sezono čim bolje pripravljene.

Sportni dom v Kranjski gori

Prvo drsalische v Kranjski gori je bilo na Zoretovem vrtu, poleg nekdanje železniške postaje. Ker je prostor v Zagmajnici bolj primeren za Sranjskogorčani odločili, da tu napravijo novo drsalische. Poleg njega so zgradili prostore za garderobo in mali bife. Ker pa je to premalo za tak športni center, sedaj grade še športni dom. V njem bodo na voljo prenožišča in kuhinja z jedilnico. Vse to bo koristno služilo športnikom ob raznih treningih in tekmovanjih. Za dokončanje potrebujejo še približno 10 milijonov S dinarjev, kolikor jim je zmanjšalo ob lastnih vloženih sredstvih.

J. Javornik

Kranjski smučarji kličejo na pomoč

Klubska blagajna je že šest mesecev prazna — Kaj pomeni prioriteta v športu?

V Kranju smo pred dobrim letom dni sprejeli prioriteti vrsni red športnih panog in se odločili za atletiko, plavanje in smučanje. To priorteto je potrdila tudi skupščina občine Kranj, toda od sprejetja pa do danes se praktično ni nič spremenilo. Klubi prioritetenih panog še naprej delajo v nespremenjenih pogojih in se torej upravičeno, posebno smučarski, sprašujejo, zakaj in čemu je bila sprejeta ta prioriteta.

Se najbolj žalostno je to, da so bila sredstva za dejavnost zmanjšana za 10 odstotkov v primerjavi z lanskoletnimi odobrenimi. Zato ni čudno, da je smučarski klub že več kot šest mesecev brez finančnih sredstev. Pri tem je najhujše to, da je pred njim nova tekmovalna doba in bi morali v novembra in decembru začeti s pospešenimi treningi, saj sta ta dva meseca najpomembnejša za vadbo. Kot vse kaže teh načinih priprav ne bodo mogli po planu in načrtu izpolniti in prav zaradi tega lahko v novi sezoni pričakujemo stagnacijo še pri skakalcih in tekačih. Minimalna sredstva, ki jih dobri smučarski klub za dejavnost, niso zadostna niti za spremo in

priprave. Ob tako skromnih sredstvih se klub ne more kvalitetno razvijati in njihova sredstva ne morejo zadovoljiti za normalno dejavnost.

Letos je klub pred pomembno odgovornostjo, saj bi ob primerni dotaciji lahko skakalec in tekači dosegli še pomembnejše uspehe kot so jih lani. Pripravljajo se že od 1. julija dalje. Vse priprave pa morajo tekmovalci sami finansirati in brez premisleka lahko trdimo, da ni v Kranju športnika, ki ne bi živio v tudi lastne denarje za vadbo in tekmovanja kot smučarji kranjskega Triglava. Alpski vozači odhajajo te dni na lastne stroške na trening na smučišče nad Češko kočo, skakalec pa že več kot dva meseca krijejo vse izdatke za treninge v Ljubljani na skakalnici iz umetne snovi, kamor redno zahajajo vsako soboto in nedeljo. V poletnem in jesenskem času so imeli na tej načini tudi že pet tekmovanj, vendar za vse to niso prejeli od kluba niti dinarja in je vsak porabil samo za prevozne stroške več kot 20.000 starih dinarjev. Na trening pa pač morajo prihajati, če hočejo napredovati oziroma obdržati stik v kvaliteti z ostalimi klubmi.

Pred smučarji sta sedaj samo še november in december. V klubu resno razpravljajo, če se spaša klubskim funkcionarjem — kot družbenim delavecem — še nadalje delati v takih nemogočih razmerah, ki se iz leta v leto slabajo in so prav sedaj prijetljivi klub pred resno odločitev ali ga razpuščijo ali pa naj jim kdo od odgovornih prisloči na pomoč, saj tako ne more iti več naprej.

Tudi uspešnejša delitev sredstev v SD Triglav po delu in uspehih bi moral biti enkrat obvezljivo. Na to koliko stane oprema smučarja in koliko stanejo priprave, pa se tisti, ki odločajo o sredstvih — kot kaže — bolj matno razumejo ali pa se nočejo razumeti.

Ce smo se odločili, da boka panoga prioriteta, potem ji moramo nuditi tudi primerne pogoje za njen razvoj in kvalitetni napredok. Pod pojmom prioriteta pa nedvomno razumemo tudi kvalitetno. V klubu je vedno več reprezentantov in ker morajo občine za kvalitetni napredok same kriti večino sredstev, je nedvomno zaradi tega, da v letu v letu vadijo priljubljeni sredstva, pa če zdaj ne bodo v kvaliteti pomenili tudi v državnem merilu, kot to že sedaj pomenita kranjski smučarji.

SOBOTA — 29. oktobra

RTV Zagreb
10 TV v šoli
10 TV v šoli — ponovitev
RTV Skopje
10 Poročila
15 Urni Peter —
lukovna oddaja
RTV Beograd
15 Kje je, kaj je —
mladinska oddaja
RTV Skopje
10 Reportaža
RTV Ljubljana
10 Vsako soboto
15 TV obzornik
15 Rezerviran čas
RTV Skopje
10 Oddaja komorne
glasbe
RTV Ljubljana
10 Cik-cak
RTV Beograd
10 TV dnevnik
RTV Ljubljana
10 Sprehod skozi čas
RTV Beograd
10 Humoristična oddaja
RTV Ljubljana
10 Serijski film
25 Oddaja iz cikla Jazz
festival na Bledu
25 Zadnja poročila

Drugi spored
RTV Zagreb
10 TV v šoli
10.10 Ruščina
10.20 TV v šoli
10.30 Izdelajmo sami
hidrogliser
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Ruščina
16.50 Poročila
16.55 Angleščina
RTV Ljubljana
17.25 Film za otroke
17.35 Disneyev svet
18.25 TV obzornik
18.45 Pri zobozdravniku
19.05 Nasveti za danes in
jutri
RTV Beograd
19.15 Sportni pregled
RTV Ljubljana
19.40 TV pošta
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 TV drama
RTV Zagreb
21.30 Dubrovniške poletne
igre
RTV Skopje
21.45 Lirika
RTV Ljubljana
22.00 Poročila

NEDELJA — 30. oktobra

RTV Ljubljana
9.25 Poročila
9.30 Nedeljsko jutro
z ansamblom Mihe
Dovzana
RTV Beograd
10.00 Kmetijski nasveti
RTV Ljubljana
10.45 Disneyev svet
RTV Ljubljana
11.30 »Tomek in pes« —
poljski film
RTV Zagreb
12.00 Nedeljska konferenca
12.30 Sportno popoldne
RTV Ljubljana
17.44 San Remo pozdravlja
Zürich
RTV Beograd
12.05 Ime in priimek — igra
RTV Ljubljana
19.40 »Tekma veteranov«
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.45 Cik-cak
RTV Zagreb
20.52 TV magazin —
zabavno glasbena
oddaja
RTV Ljubljana
21.52 Zgodbe za vas
22.40 Zadnja poročila

TELEVIZIJA

Drugi spored

21.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje na kanalu 9
RTV Zagreb
11.30 Champion — film
RTV Beograd
13.00 Disneyev svet
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Zagreb
20.45 Propagandna oddaja
RTV Beograd
21.50 Disneyev svet
RTV Zagreb
22.40 Včeraj, danes, jutri

PONEDELJEK — 31. okt.

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Ruščina
10.40 TV v šoli
12.05 Izdelajmo sami
hidrogliser
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Ruščina
16.50 Poročila
16.55 Angleščina
RTV Ljubljana
17.25 Film za otroke
17.35 Disneyev svet
18.25 TV obzornik
18.45 Pri zobozdravniku
19.05 Nasveti za danes in
jutri
RTV Beograd
19.15 Sportni pregled
RTV Ljubljana
19.40 TV pošta
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 TV drama
RTV Zagreb
21.30 Dubrovniške poletne
igre
RTV Skopje
21.45 Lirika
RTV Ljubljana
22.00 Poročila

TOREK — 1. novembra

RTV Ljubljana
14.15 Nogometna tekma
Italija : Sovjetska zveza
18.20 V spomin pesniku
Srečku Kosovelu —
film
18.40 »Rekvijem zahvale« —
predstava Mestnega
gledališča
19.40 TV obzornik
20.00 Radopolje — film
21.30 Kriza vesti — film
21.50 Zadnja poročila

SREDA — 2. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne
izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne
izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne
izobrazbe
16.55 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
17.55 Poročila
18.00 Mali pegasti deček
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Tiskovna konferenca
19.30 Partizanska pesem
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
20.35 Celovečerni film
22.00 Zadnja poročila

Drugi spored

17.55 Slike sveta
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Spomini in spomeniki
— reportaža
RTV Beograd
19.05 Zabavna glasba
RTV Ljubljana
19.30 Mozaik kratkega filma
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
20.35 Trdnjava — TV drama
RTV Skopje
22.00 Stari filigrani

ČETRTEK — 3. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina
11.30 Angleški pouk
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
16.35 Izdelajmo sami
hidrogliser
RTV Beograd
17.34 Poročila
17.40 Tisočkrat zakaj?
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Na prvem mestu —
reportaža
19.10 Glasba za vas
RTV Ljubljana
19.40 Cik-cak
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Aktualni pogovori
RTV Zagreb
21.15 Don Kihot — balet
predstava
22.15 TV dnevnik

PETEK — 4. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne
izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne
izobrazbe
16.55 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
17.55 Poročila
18.00 Mali pegasti deček
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Tiskovna konferenca
19.30 Partizanska pesem
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
20.35 Celovečerni film
22.00 Zadnja poročila

Drugi spored

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Skopje
19.45 Mednarodna scena
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV

Blagovnica

"Astra"

Kranj

Plastika, guma,
galantarija,
ter gospodinjski
predmeti

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi in
mučni bolezni za vedno zapustila naša draga hčerka,
mama in stara mama

URŠKA MIKLAVČIČ

rojena Jerič

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 29. 10. 1966
ob 16.30 iz križišča na kranjsko pokopališče.

Zaludoči: mama Francka, hčerka Marija,
sin Janez, Jože in Tone z družinami,
ter sin Vinko in ostalo sorodstvo.

Kranj, dne 28. oktobra 1966

Nenadoma nas je za vedno zapustil naš ljubljeni
mož, skrbni očka, sin, brat in stric

Izidor Pišler

Pogreb pokojnika bo v soboto, 29. 10. 1966, ob 15.30
izpred križišča na pokopališče v Kranju. Do pogreba
leži v mrljški veži.

Zaludoči: žena Marica,
hčerka Marička in osta-
lo sorodstvo

Kmetijsko živilski
kombinat Kranj
Kadrovska komisija
pri SO Kmetijstvo

razglas

prosto delovno mesto

čuvaja
na farmi krav
Žabnica

Pogoji:

splošni pogoji za zaposli-
tev, znanje dela v živin-
reji in stanovanje v bli-
žini farme. Delovni čas je
vsak drugi dan po 9 ur
v nočnem času in vsako
drugo nedeljo ali praznik
po 16 ur. Osebni dohodek
po pravilniku obrata
Kmetijstvo.

Prošnje sprejema uprava
obrata Kmetijstvo v Kra-
nju, Begunjska cesta 5,
do zasedbe delovnega
mesta.

Dopisujte!

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

Izdaja in tiska CP »Go-
renjski tisk«, Kranj, Ko-
roška cesta 8. — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Staneta Zagarja 27
— Tekoči račun pri SDK
v Kranju 515-1-135. — Te-
lefoni: redakcija 21-835,
uprava lista in naročniška
služba 22-152, maloglasna
služba 21-19 int. 03. —
Naročnina: letna 20.—,
polletna 10.— in mesečna
1,70 novih dinarjev. Cena
posameznih številk 0,10
novih dinarjev. — Mali
oglaši: za naročnike 0,10
in naročnike 0,50 novih
dinarjev beseda. Nepla-
cani oglaši ne objavljamo

Mladinski ples

Vsako nedeljo od 16. do 20. ure.

Vsako soboto šola modernih plesov od 19. do 23. ure.

Delavski dom Kranj

Prodam

Prodam zastavo 600 D (750), cena 820.000 S din. Polica 14, Naklo 4949

Prodam leseno barako 3x5,50, Kranj, Partizanska 44 4915

Prodam dobro ohranljeno slamoreznicno na ročni pogon, več gostilniških miz in stolov. Dolenc Janko, Praprotno 15, Selca 4959

Prodam telico, 8 mesecov brejo, Sr. vas 45, Senčur 4972

Prodam strešno opeko špičak, železni nosilec in divan. Britof 15, Kranj 4973

Po ugodni ceni prodam pralni stroj super 3 s centrifugo, kompletne spalnice z vložki in trodelno omaro. Musulin, Gradnikova 11, Kranj 4974

Prodam konja, nad 600 kg težkega, sposoben za vsako delo ali zamenjam za vola. Tenetiše 30, Golnik 4975

Prodam plemenskega vola, 450 kg težkega, ki zna voziti. Pojče 12, Begunje 4976

Prodam vola, Voglje 65, Senčur 4977

Rabiljeno strešno opeko bobrovek prodam. Trstenik 5, Golnik 4978

Prodam 25 m suhih bukovih drv. Naslov v oglašnem oddelku 4979

Prodam dva bikca, okoli 350 kg težka. Kranj, Jezerska c. 92/a 4980

Prodam nova okna 100x110 in 50x80. Jezerska c. 120, Kranj 4981

Prodam dobro ohranjen moped. Ječnik, Hrastje 42, Kranj 4982

Ugodno prodam pralni stroj, znamke AEG Lava Lux, Bitenc, Jesenice, C. Revolucije 4 4983

Prodam mladega konja ali zamenjam za kravo in prodam skoraj novo kosilnico Bautz. Trboje 10, Smlednik 4984

Prodam po nizki ceni okna: 80x100 in 100x120. Primožič Jože, Krize 50 4985

Prodam dve plemenski tečki, 5-8 mesecov. Zamenjam hlevski gnoj za seno. Nasovec 12, Komenda 4986

Prodam kravo po izbiri. Dragočajna 13, Smlednik 4987

Prodam beli krompir viktorija. Jerič Marija, Zg. Brnik 56, Cerkle 4988

Prodam uvožen priroben kleparski stroj. Kranj, Kocriča 84 4989

Poceni prodam dva gozda v Vodicah nad Ljubljano in v Vasnah pri Skaručni. Er-

zen Julka, Slov. Javornik, Javorniško nabrežje 17, Jesenice 4990

Prodam dva prašiča za pitanje in 10 m bukovih drv. Lajše 19, Selca 4991

Prodam vseljivo hišo z vratom na Jesenicah, primerno za obrt. Ponudbe poslati pod »Ugodno« na podruž. Jesenice 4992

Avtomatični italijanski pralni stroj z odlično centrifugo prodam. Ponudbe poslati pod Jesenice, podružnica Jesenice 4993

Prodam kmečko hišo Sp. Gorje pri Bledu. Poizve se pri Knalič, Bled, cesta v Vintgar 6 4994

Prodam novo motorno žago »Stih contra« in vprežne grablje, znamke »Alfa«. Naslov v oglašnem oddelku 4995

Prodam več prašičkov, po 30 kg težke. Mišače 11, pri Otočah 4996

Prodam plinsko peč Zopas na butan, Kranj, Kajuhova 44 4997

Prodam 3000 kom nove cementne strešne opeke (folc). Vopovlje 5, Cerkle 4998

Poceni prodam dobro ohranjen štedilnik Goran kabinet. Goriča 31, Golnik 4999

Prodam levi vzidljivi štedilnik na dve plošči. Ogled od 15. ure dalje. Žanova 13, pritličje, Kranj 5000

Prodam zimska Jabolka in krompir holand. Olševec 11, Preddvor 5001

Prodam kravo bohinjko. Markič, Kokrica 1, Kranj 5002

Prodam NSU primo, 175 ccm. Sp. Brnik 35, Cerkle 5003

Prodam 11 m suhih bukovih drv. Zg. Besnica 66 5004

Poceni prodam dobro ohranjen levi emajliran štedilnik. Poizve se: Pot v Bitnje 12, Kranj 5005

Poceni prodam strešno opeko bobrovek. Remič, Senčur 227 5006

Prodam prašiča, 90 kg težkega. Pšata 7, Cerkle 5007

Prodam dva filodrendronia in novo moško obliko. Naslov v oglašnem oddelku 5008

Ugodno prodam čevljarski levoročni šivalni stroj Singer in rabljen štedilnik Tobi. Zadnjkar, Preddvor 69 5009

Po ugodni ceni prodam štedilnik na trda drva, kuhiško kredenco in pomivalno mizo - vse v dobrem stanju. Kranj, Tomaževa 16 5010

Prodam GRUNDING magnetofon TK 46. Štiristrejni STEREO. Naslov v oglašnem oddelku 5011

Prodam VW 1200/65 s prevozimi 10.000 km in VW 1200, starejsi tip. Naslov v oglašnem oddelku 5012

Prodam kombiniran otroški voziček. Srša, Zasavska 45, Kranj 5013

Prodam dva prašiča, 70-80 kg težka. Skrjanc Franc, Lahovče 13, Cerkle 5014

Prodam prašiča za pitanje, težkega okoli 150 kg. Dobropole 5, Brezje 5015

Prodam nov superavtomatični pralni stroj CANDY, 3-5 kg za 3000 N din. C. JLA 32, Kranj

Prodam dele od nemške prime in lambrete LD 150. Murnik Stanislav, Velesovo 47, Senčur 5017

Prodam kravo po teletu. Predoslje 1, Kranj 5018

Prodam komplet »dromeljn« z gumami za manjši voz. Voklo 75, Senčur 5019

Prodam kravo po izbiri. Vokie 52, Senčur 5020

Prodam suhe smrekove deske, 5 cm plohi. Naslov v oglašnem oddelku 5021

Fantje! Dekleta! Poceni prodam smuči, dol. 180 cm z robniki in s »Kandahar« vezmi. Venčeslav Azman, Prešernova 15, Kranj 5035

Prodam zimska Jabolka, Sr. Bela 6, Preddvor 5036

Prodam konja 500 kg težkega, 7 let starega ali zamenjam za pitanca. Žabnica 2 5037

Prodam ročno škoporeznicno. Kokrica 42, Kranj 5038

Prodam krompir cvetnik in igor, Kranj, Staretova 21, Cirče 5039

Prodam pralni stroj Rex z garancijo, 4 kg, japonski dajnjogled, 10x50, šivalni stroj Grzner dvodelno omaro in otroški voziček. Naslov v oglašnem oddelku 5040

Dobro ohranjen emajliran štedilnik Gorenje prodam. Zabret, Planina 5/a, Kranj 4948

Stanovanje, nedograjeno, v nadstropju prostostoječe hiše v Kranju ugodno prodam. Ponudbe poslati pod »Ugodno« 5041

Prodam 15 let starega konja Lipicanca. Soklič, Češnjica 16, Podnart 5042

Prodam 420 kom strešne opeke folc po 40 S din. Podgoršek, Zasavska 19, Kranj 5043

Prodam avto DKW in moped colibri. Ogled v nedeljo popoldan. Dorfarje 16, Žabnica 5044

Prodam primo 150 ccm s 7000 km. Naslov v oglašnem oddelku 5045

Prodam zelje v glavah in prašiča za zakol. Voklo 44, Senčur 5046

Prodam dobrega konja, starega 6 let in košilnico za traktor Ferguson. Voklo 49, Senčur 5047

Ugodno prodam obračalnik za seno. Ilovka 2, Kranj 5048

Prodam borave plohe in krmilno peso. Zg. Brnik 45, Cerkle 5049

Prodam kobilo, 4 leta staro. Crnograd 6, Žabnica 5050

Prodam krompir cvetnik 2000 kg. Trboje 14, Smlednik 5051

Po ugodni ceni prodam šivalni stroj Bagat na nočni in električni pogon. Naslov v oglašnem oddelku 5052

Prodam večja garažna vrata. Naslov v oglašnem oddelku 5053

PRODAM DVE LEPI KRAVI s teleti, težki po 500 kg. Zgornje Duplje 36.

Kupim

Kupim dve omari ali kompletno spalnico. Naslov v ogl. oddelku 5054

Acetelinsko jeklenko za avtogensko varjenje kupim. Naslov v oglašnem oddelku 5055

Ostalo

POZOR! Nepravično vseh barv, podloženi in za noseče ter doječe matere vedno na zalogi. Kranj, Titov trg 24. Kvalitetna izdelava! Konkurenčne cene! 5022

Oddam opremljeno sobo in garažo. Ponudbe poslati pod »Posojilo« 5023

Sprejemam fanta ali dekleta za pomoč na mali kmetiji. Nudim hrano in stanovanje. Naslov v oglašnem oddelku 5024

Našel sem žensko zapestno uro v bližini kina Center. Dobi se, Lukancič Avgust, Ul. St. Rozmana 2, Kranj 5025

ZIMO za kombinacijo JOGI vložkov z zimnimi blazinami, žimo za postelje in kavče izdelala po želji ZIMARSTVO, Ješe, Stražišče pri Kranju 5026

Izgubil sem očala od Druževke do Kranja. Oddati v oglašnem oddelku 5027

Našel sem staro moško kolo brez blatnikov. Britof 44, Kranj 5028

Prešivalko vajeno šivanja in vzdrževanja šivalnega stroja sprejem honorarno za nekaj ur v tednu. Ponudbe poslati pod nekaj ur v tednu, oddati pod »Dobro plačanje« 5029

Preključujem neresnične besede, ki sem jih govoril o Drobunu Jožetu iz Predoselj. 5030

Conjene stranke obveščamo, da imamo v zalogi vsak dan stopeno sladko smetano v lončkih in ledeno kremo. Priporoča se SAMOPOSTREŽBA pri nebotičniku 5031

GOSTILNA pri CVETKOTU Sp. Brnik prireja v nedeljo, 30. 10. 66. ob 16. uri ZABAVO s PLESOM. Igrajo priljubljeni Veseli trgovci. Vabljeni. 5032

Še ena stranka obveščamo, da imamo v zalogi vsak dan stopeno sladko smetano v lončkih in ledeno kremo. Priporoča se SAMOPOSTREŽBA pri nebotičniku 5033

GOSTILNA pri MILHARJU v Smartnem priredi v nedeljo, 30. 10. 1966, zabavo s plesom. Za razvedrilo bo poskrbel ANSAMBL RADIA TRŽIČ — KVINTET S SOLISTI. Vabljeni! 5034

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je v 87. letu starosti za vedno zapustil mož, oče, stari oče in praded.

Alojzij Urbanc
posestnik iz Gorič št. 24

Pogreb dragega pokojnika bo 30. 10. 1966 ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Goričah.

Žalujoči: žena Angela, sinovi: Francelin, Janko, Jože, ing. Lojze in hčere: Ivanka, Frančka, Anica, Pepca in ostali sorodniki.

Gorič, Kranj, Rupa, Tržič, Gorenje, Mengš.

**Komisija za sprejem in odpust delavcev pri
Obrtnem podjetju »Pleskarstvo«
Kranj razpisuje**

po čl. 75. in 76. člena statuta podjetja prosto delovno mesto

direktorja

Pogoji:

srednjestrokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse, lahko tudi z mojstrskim izpitom in 10 let prakse, od tega najmanj polovico na vodilnih delovnih mestih. Poleg formalnih pogojev mora imeti direktor tudi osebne lastnosti, ki so potrebne za vodenje podjetja ter urejanje medsebojnih odnosov v podjetju. Svojo strokovnost oziroma prakso mora dokumentirati z ustreznimi dokumenti oziroma spričevali.

Poskusna doba traja 3 mesece.

Nastop službe možen takoj.

Qsebni dohodki po pravilniku o delitvi OD podjetja. Sprejem prošenj 7 dni po objavi.

KZ »Jelovica« Radovljica proda 18. 11. 1966 na javni licitaciji naslednja osnovna sredstva:

strojna lopa na Lancovem traktor MF-35 dostavní avto Škoda Zastava 600 D, leto izdelave 1961

in druga osnovna sredstva

Licitacija ostalih osnovnih sredstev bo na upravi v Radovljici, Gorenjska c. 12, za družbeni sektor ob 10. uru za privatnike ob 11. uru.

Informacije o osnovnih sredstvih se dobe do 17. XI. 1966 na upravi v Radovljici.

Javna zahvala

Delavec Marija, Velesovo št. 5 se najlepše zavaljujem spodaj navedenim, ki ste na kakršen koli način pomagali ob požaru in po požaru, ko nam je pogorela stanovanjska hiša in premičnina. Zahvaljujem se poklicnim gasilcem iz Kranja, gasilski enoti Velesovo za sodelovanje in dejurstvo do naslednjega dne. Vsem vaščanom, ki ste pomagali in vsem tištim, ki so mi darovali les. Zahvaljujem se Zavarovalnici iz Kranja za izplačano premijo. Sindikalni podruž. in članom v šivalnici in prelezovalnici tov. Planika - Kranj. Vsem še enkrat prav lepa hvala!

DELAVEC MARIJA,
Velesovo 5

**vse
turistične
usluge
Kompas
KRANJ**

**DRUSTVO REJCEV
MALIH ŽIVALI**
v Kranju prireja od 29.
oktobra do 31. oktobra
1966 razstavo malih živali
na vrtu hotela »Jelen«

Vljudno vabljeni!

**mešanica kave
EKSTRA**

KVALITETA

**Simon Prescheren
TARVISIO — TRBIŽ (UDINE)**

Vam nudi po izredno ugodnih cenah

- pralne stroje
- gorilnike na mazut
- peči za centralno kurjavo
- svetila — kolesa — otroške vozlčke
- keramične ploščice

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

Se priporočamo za obisk!

Glas vam sporoča!

Z željo, da približamo oglasno in naročniško službo našim bralcem, bomo organizirali v vseh večjih krajih Gorenjske zbirne centre. Ti bodo sprejemali:

- vse vrste malih oglasov, oglase, po potrebi tudi komercialne
- oglase in osmrtnice ter zahvale,
- nove naročnike Glasra,
- dajali potrebne informacije in prodajali naš časopis

Za sedaj poslujejo zbirni centri:

— za področje Cerkelj

v trafiki Polde Lovšin (trafika pri avtobusni postaji v Cerkeljih)

— za področje Jesenic

v obratu ČP Gorenjski tisk na Jesenicah, cesta Železarjev 4 — tov. Anica Rzek

— za področje Kamnika

v delavski univerzi (Kino-Kamnik) pri tov. Ivanici Wahl

— za področje Selške doline

v papirnici Železniki

— za področje Poljanske doline

v Turističnem biroju Poljane, pri tov. Tavčarju Francu.

O ustanavljanju novih bomo bralce sproti obvezčali.

UPRAVA

UMBERTO ROCCO

TRST — Via Roma 23, tel. 68-180
(USTANOVLJEN 1898. LETA)

- električni pralni stroji
- žarnice
- hladilniki
- hidravlični izdelki in
- električna peč

Dom na Jezerskem

prireja v hotelu Kazina vsako soboto od 20-01 in nedeljo od 18-22 glasbo s plesom

Jeden Samstag von 20-01 und Sonntag von 18-22 im Hotel Kazina Musik mit Tanz

Gorenjska kreditna banka Kranj
s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Tržiču razpisuje
novo nagradno žrebanje

vezanih vlog za vse varčevalce, ki bodo v letu 1966, vključno od 1. 1. do 31. 12. 1966 vezali pri njej najmanj 2.000.— novih dinarjev svojih prihrankov vsaj za leto dnl.

Nagrade so: avto zastava 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, hladilnik, pisalni stroj, dva kolesa.

Vloge sprejemajo vse ajene podružnice. — Vzane vloge so obrestovane po vložjih obrestnih merahl.

RADIO

SOBOTA — 29. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 13. Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Zvoki kitare — 9.40 Iz albuma skladb za maličino — 10.15 Dva velika prizori iz opere »Elevinokcija« — 10.40 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medijgra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Glasbena medijgra — 14.00 Športno popoldne — 16.30 Humoreska tega tedna — 17.05 Veliki zabavni orkestri v 3/4 taktu — 17.30 Radijska igra — 18.30 Vladimir Sofronicki igra Chopina — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Potrjajoča glasbena skriptna — 21.00 Dmitrij Sošakovič — 60-letnik — 22.10 Mozaik jazz-a in zabavnih melodij — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 George Mnesec kot skladatelj in izvajalec

PONEDELJEK — 31. okt.

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedenče — 9.10 Lahka orkestralna glasba — 9.45 Otoška igra s petjem — 10.15 Dvojni koncert za violinino in klavir — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medijgra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Iz repertoarja sodobne lahke glasbe — 12.05 Slovenske vokalne zabavne melodije — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo tuji pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeniki, ki so sodelovali v Radiu Osvobodilne

fronte — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Koncert zborna Glasbene matice iz Ljubljane — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični koncert beograjske filharmonije v Ljubljani — 21.45 V svetu Gershwin — 22.10 Melodije za lahko noč — 23.05 Nočni mozaik jazz-a

TOREK — 1. novembra

6.00 Dobro jutro — 8.05 Umetniška priprava za otroke — 8.20 Lepe melodije — 8.40 »Kot žrtve ste padli« — 9.00 Iz srca k sreem — 10.00 Šteblike iz pepela — reportaža — 10.30 Koncert slovenskih zborovskih pesmi — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Dobopodanski sprehod z velikimi orkestri — 12.00 Operni koncert — 13.30 Iz zakladnice violinske in klavirske literature — 15.20 Plesni ritmi na koncertnem odru — 16.00 »Nekoliko otožno« — 17.05 Melodije v mraku — 18.00 Ekstaza smrti — kantata — 18.25 Za vsakogar nekaj — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Mali koncert Slovenskega oktet-a — 20.20 Radijska igra — 21.10 Melodije, ki jih radi poslušate — 22.10 Glasbena medijgra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Nočni mozaik

SREDA — 2. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz partitur novejše lahke orkestralne glas-

be — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Majhen koncert violinista Srečka Zalokarja — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena medijgra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 »Gozdič je že zelen...« — 12.05 Zvočne miniaturre — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Zaključni prizor opere »Kavalir z rozo« — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncertni plesi Chopina, Brahmsa, Dvoraka in Bartoka — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Nemške narodne in umetne pesmi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Govori Radio Osvobodilne fronte — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studijov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Godala v ritmu — 20.20 Opera — Madame Butterfly — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Za ljubitelje jazz-a

CETIRTEK — 3. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Narodne pesmi z Gorenjske — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Naši solisti pojo popularne duete — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 12.05 Naši ansamblji domačih napevov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Kratek sprehod za razne instrumente — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Popdanski divertimento — 14.45 Enajsta šola — 15.20 Zabavni intermezzo — 18.30 Glasbeniki, ki so sodelovali v radiu Osvobodilne fronte — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu —

18.15 Ljudski junaki v operah — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Glasbene predresančne in renesančne dobe — 23.05 Znanje plesne melodije Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK — 4. novembra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Cetrt ure z majhnimi zabavnimi orkestri — 9.40 Pojo tuji mladinski zbori — 10.15 Skladbe Josipa Magdiča in Marijana Gabrijelčiča — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medijgra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Iz glasbene romantičke — 12.05 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Hrastniški godbeniki — partizani — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odskočna deska za mlade glasbenike — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.40 Aktualna mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vaši priljubljeni orkestri — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zborovske skladbe angleških renesančnih mojstrov — 20.20 Tedenški zunanje-politični pregled — 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.10 Iz sodobne češke glasbene literature — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Nočni mozaik jazz-a

KINO

Kranj »CENTER«

29. oktobra meh. španski barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16., 18. in 20. uri
30. oktobra meh. španski barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16., 18. in 20. uri
31. oktobra amer. italijanski barv. CS film ZLATA PUŠCICA ob 16. in 20. uri
meh. španski barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 18. uri
1. novembra angl. barv. CS BEATLESI V POPULARNEM RITMU ob 16., 18. in 20. uri
2. novembra angl. barv. CS film BEATLESI V POPULARNEM RITMU ob 16., 18. in 20. uri
3. novembra franc. barv. CS

film OBRAČUN V BANGKOKU ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIC«

29. oktobra amer. barv. CS film ZLATA PUŠCICA ob 16. in 18. uri, ang. barv. CS film BECKET ob 20. uri

30. oktobra slov. barv. film ZVEZZDICA ZASPANKA ob 10. uri amer. ital. barv. CS film ZLATA PUŠCICA ob 14. in 16. uri, ang. barv. film BECKET ob 18. uri

31. oktobra meh. španski barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16. uri

1. novembra amer. barvni CS film PROPAD RIMSKEGA CESARSTVA ob 16. in 19. uri

2. novembra amer. barv. CS film SEDEM VELICASTNIH ob 16., 18. in 20. uri

3. novembra ameriški film ZAKON SE VRACA V DOLINO REVOLVERASEV ob 16., 18. in 20. uri

Cerkle »KRVAVEC«
29. oktobra amer. barv. CS film RAZKOSJE V TRAVI ob 20. uri

30. oktobra amer. barv. VV

film PREGON IZ PEKLA ob 15.30, 17.30 in 20. uri

Kropa

29. oktobra španski barvni film POTUJOCI PEVEC ob 20. uri

30. oktobra španski barvni film POTUJOCI PEVEC ob 16. in 19.30 uri

Naklo

29. oktobra amer. CS film OSAMILJENI IN HRABRI ob 20. uri

Jesenice »RADIO«

29. do 30. oktobra nem. jug. barv. film STO PEKLENSKIH DNI

31. oktobra slovenski film NE JOCI PETER

1. do 2. novembra franc. CS film 100.000 DOLARJEV NA SONCU

3. novembra španski barvni film PEVEC POTEPUH

4. novembra jap. barv. CS film OLIMPIADA V TOKIU

Jesenice »PLAVŽ«

29. do 30. oktobra franc. CS

film 100.000 DOLARJEV NA SONCU

31. okt. do 1. nov. nem. jug. barv. film STO PEKLENSKIH DNI

2 novembra meh. barv. film PEVEC POTEPUH

3. do 4. novembra jug. film GRENKI DEL ROKE

Zirovnica

29. oktobra fran. ital. barv. film KROG LJUBEZNI

30. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

2. novembra nem. jug. barv. film STO PEKLENSKIH DNI

Dovje-Mojstrana

29. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

30. oktobra franc. ital. barv. CS film KROG LJUBEZNI

3. novembra nem. jug. barv. film STO PEKLENSKIH DNI

Koroška Bela

29. oktobra jug. film GRENKI DEL ROKE

30. oktobra amer. barv.

film RAZPOSAJENI DELFIN
31. oktobra franc. CS film 100.000 DOLARJEV NA SONCU

Kranjska gora

29. oktobra amer. barv. film RAZPOSAJENI DELFIN
30. oktobra jug. film GRENKI DEL ROKE

3. novembra franc. CS film 100.000 DOLARJEV NA SONCU

4. novembra nem. jug. barv. film STO PEKLENSKIH DNI

Amatersko gledališče**Tone Čufar
na Jesenicah**

SOBOTA — 29. oktobra ob 17. uri Držiš-Rupel: BOTER ANDRAZ zaključena predstava za osn. šolo »Prežihov Voranc«, ob 20. uri KONCERT MESANEGA PEVSKEGA ZBORA iz Ponteibe — Italija

NEDELJA — 30. oktobra ob 15. uri Držiš-Rupel: BOTER ANDRAZ za IZVEN

31. oktober — svetovni dan varčevanja — 31. oktober — svetovni dan varčevanja — 31. oktober — svetovni

Gorenjska kreditna banka

Varčevanje za nakup, gradnjo, dograditev in preureditev stanovanjskih hiš

Ob letošnjem 31. oktobru — svetovnem dnevu varčevanja — lahko z veseljem ugotovimo, da je varčevanje kot pomemben činitelj vsakega gospodarstva, tudi pri nas zajelo širši krog delovnih ljudi. Uspehi, ki smo jih dosegli pri varčevanju, so hkrati tudi uspehi našega gospodarstva in uspehi naše reforme.

Varčevanje je že zdavnaj zgubilo zgolj svojo klasično vsebino, ko je šlo samo za zavarovanje denarja, in dobiva čedalje širši in določnejši pomen. Razen klasičnega varčevanja namreč Gorenjska kreditna banka nudi možnost najrazličnejših namenskih varčevanj, še posebej pa spodbuja med mladimi ijudi, mladinsko varčevanje po šolah. Samo letos so mladim varčevalcem razdelili nekaj tisoč novih hraničnikov. Skupno pa je na Gorenjskem trenutno že preko 15.000 hraničnikov in vsak dan prinese v banko poprečno 50 do 80 mladih ljudi svoje prihranke. To je koristno in vzgojno.

V zadnjem času je čedalje večje zanimanje za namensko varčevanje za nakup, gradnjo, dograditev in preureditev stanovanj in stanovanjskih hiš. Mnogi bi si radi ustvarili svoj dom in Gorenjska kreditna banka jim nudi možnost, da si ga tudi ustvari.

Kako? Preprosto — privarčujejo ga. V vseh poslovalnicah Gorenjske kreditne banke se lahko dogovorite za namensko varčevanje. Varčujete lahko tako, da vsak mesec vložite v ta namen določen znesek, in sicer za dobo od 14 mesecov do 10 let, banka pa vam na ta znesek potem primakne še namenski

da vam miši zgrizejo prihranke, vložite denar v Gorenjsko kreditno banko, pa boste čez nekaj let lahko zgradili svoj dom, kupili stanovanje, dogradili svojo hišo ...

Do konca septembra se je vključilo v varčevanje za nakup, gradnjo, dograditev in preureditev stanovanj in stanovanjskih hiš na območju Gorenjske kreditne banke že 152 občanov in 60 delovnih organizacij. Skupno bodo v nekaj letih privarčevali 863.218.800 starih dinarjev. Gorenjska kreditna banka pa jim bo k temu znesku primaknila še 600 milijonov starih dinarjev kredita.

Zanimanje za namensko varčevanje za stanovanjsko gradnjo čedalje močneje naršča.

Pridružite se tudi vi in varčujte za svoj dom!

kredit v višini od 80 do 300 odstotkov, odvisno od dobe varčevanja.

Konkretno: Ce se vam muditi za stanovanje, ce želite čimprej ustvariti svoj dom, potem se boste pač odločili in 14 mesecov vlagali v banko nekajko večje vsote. Cez 14 mesecov vam bo banka prihranjeni in obrestovani denar vrnila, k temu pa primaknila še 80 odstotkov kredita.

Ce se boste odločili in varčevali dve leti, bo banka dodała še na prihranjeni znesek 100 odstotkov kredita in potem za vsako nadaljnje leto varčevanja še 25 odstotkov dodatnega kredita, tako da boste čez deset let na primer, na privarčevani znesek dobili še 300 odstotkov kredita.

Ce želite imate denar, a ne toliko, da bi lahko začeli gra-

ne pustite,

kredite za ta namen. Toda ti krediti so običajno majhni in ne zadoščajo za dograditev hiše oziroma nakup stanovanja. Gorenjska kreditna banka nudi vsem delovnim organizacijam možnosti, da z namenskim vročanjem denarja pomagajo rešiti stanovanjske probleme svojih zaposlenih.

Se več! Gorenjska kreditna banka nudi delovnim organizacijam posebno možnost, da v nujnih primerih hitro in učinkovito rešijo stanovanjske probleme svojih delavcev. Ce namreč delovna organizacija vloži v kreditni sklad banke določen znesek, imajo njeni delavci možnost takoj dobiti kredit za stanovanjsko gradnjo v dvojem znesku. Z desetimi milijoni starih dinarjev, na primer, ni mogoče rešiti nujnega stanovanjskega problema za dva delavca. Ce pa podjetje vloži ta denar v kreditni sklad banke in dobti tako kredit v višini 20

milionov dinarjev, pa se to da storiti.

To so najbistvenejše ugodnosti, ki vam jih nudi namensko varčevanje in namensko oročanje denarja za stanovanjsko gradnjo. Zato se vključite v to varčevanje tudi vi in vaše delovne organizacije!

Ze ob nastopu službe začnite varčevati za svoj dom in banka vam bo zagotovila dopolnilna sredstva za ta namen.

Starši! Preskrbite urejen dom za svoje otroke. Z dolgoročnim varčevanjem lahko zagotovite kredit za nakup ali gradnjo stanovanja.

Delovne in druge organizacije! Omogočite z oročanjem denarja in vlaganjem denarja v kreditni sklad banke hitrejše reševanje stanovanjskih problemov vaših delavcev! Proizvodnja bo napredovala, če bodo imeli delavel urejene stanovanjske razmere.

50.150 Gorenjcev vлага svoje prihranke v Gorenjsko kreditno banko. Skupni znesek hraničnih vlog znaša 5 milijard 428 milijonov 867.800 starih dinarjev. Vsak dan več je tistih, ki misijo tudi na jutrišnji dan. V začetku letošnjega leta je imelo svoje prihranke v Gorenjski kreditni banki 47.270 ljudi, vsota prihrankov pa je znašala 3.533.931.700 S-din.

Stevilo varčevalcev torej skokovito raste. Tudi vi ne hranite svojega denarja doma, marveč ga varno naložite v poslovalnice Gorenjske kreditne banke!

ne pustite,

da vam tatovi ukradejo prihranke, nesite jih v Gorenjsko kreditno banko, kjer bodo varno naloženi in kjer vam bodo v vsakem trenutku na razpolago za vaše potrebe!

